

A m t s - B l a t t

der

Königlich Brombergischen Regierung.

— No. 6. —

Bromberg, den 9. Februar 1816.

G e s a m m l u n g.

Nro. 4. enthält:

- Nro. 326. Landwehr - Ordnung. Vom 21sten November 1815.
- Nro. 327. Bekanntmachung vom 16ten Januar 1816, betreffend die Anstellung der aus dem Kriegsdienst zurückkehrenden Civilbeamten.
- Nro. 328. Bekanntmachung vom 16ten Januar 1816, die Censur der statistischen Bücher und Landkarten betreffend.
- Nro. 329. Verordnung wegen der freigegebenen Ausfuhr des geprägten Goldes und Courants. Vom 17ten Januar 1816.
-

Interessa Policieine.

Dodatek do taxy płacy Landreitrow i Exekutorow K. 140 Dziennika
Urzędowego na rok 1815.

Urządzeniem z dnia 7, Września r. z. w Dzienniku Urzędowym z roku 1815 na K. 140 umieszczonem, ustanowiona została płaca dla Landreitrow Ekonomicznych i Intendanturalnych Urzędow tudzież Magistratow, i względem przeznaczoney płacy za inne zatrudnienia odeśłani zostali Landreici, Okręzni Soltysi i Exekutorowie, do taxy Szportlowey dla Urzędow Sądowych Ekonomicznych Prus Wschodnich w dniu 14. Stycznia 1795 przepisanej,

Aby zaś nadmienionym Podoficyalistom w wydatku na zakupienie tej taxy szportlowey, która oprócz tego nie jest im potrzebna, ulgę przynieść, podają się niniejszém dodatkwie ustanowione dla nich w teyże taxie płace do wiadomości.

	od 10 do 50 talarów wyłącznie		od 50 do 200 talarów wyłącznie		od 200 do 1,000 talarów wyłącznie		od 1,000 talarów i więcej	
	tal.	gr.	tal.	gr.	tal.	gr.	tal.	gr.
1 Za wręczenie każdej cytacyi lub zalecenia	—	8	—	12	—	12	—	12
2 Za wręczenie Patentu ad domum podług liczby tych, do których insynuacya dzieie się	—	2	—	4	—	6	—	8
3 Za granicą loco iudicii należy się Esekutorowi ieszcze 12 groszy za milę tam i napowrót, jeżeli przedmiot Processu 50 talarów i więcej wynosi	—	—	—	—	—	—	—	—
4 Za wstęp rzeczywiście ekucyi za dzień pierwszy od mniey nad 10 tal. 6 gr, inaczey zaś za każdy zaś późniejszy dzień w sprawach mniey iak 10 talarów wynoszących 3 grosze inaczey	—	30	—	45	—	60	1	—
oprócz tego należy mu się ieszcze, jeżeli ekucya za granicą miejsca Sądu, uskuteczenia się	—	15	—	30	—	45	—	60
a) za każdą milę tam i napowrót skoro ią własnym koniem odbywa		15 gr.						
b) za oczekiwanie dla siebie i konia codziennie		30 gr.						
5 Za sprowadzenie dłużnika do więzienia lub zacytować się mającego realnie nieposusznego	—	8	—	12	—	12	—	12
a) jeżeli swego konia do tego używa tam i napowrót:								
b) za oczekiwanie dla siebie i na konia codziennie								
6 Za obserwacyą podeyranego o usieczkę dłużnika in loco iudicii, pierwszego dnia za każdy następny dzień	—	15	—	30	—	45	—	60
Jeżeli Obserwacya za granicą miejsca Sadowego dzieie się, na ten cras należy mu się za każdą milę tam i napowrót		12 gr.						
za oczekiwanie dla siebie i na konia		30 gr.						
7 Za fantowanie w sprawach mniey iak 10 talarów wynoszących	—	7½	—	15	—	30	—	45
od 10 talarów i więcej		15 gr.						
8 Za fantowanie zdybanego celem handlu po domach chodzącego żyda, lub zabranie sakowanych trunków	—	30	—	45	—	45	—	45
9 Za wywołanie przez dzień, usygiwanie przy aukcyach, ściganie pieniędzy	—	30	—	45	—	45	—	45
10 Za przytomność przy Ob i Resignacyi przy zapisywaniu Inwentarza, szukaniu podomach, przycięciu testamentu, lub obfaluowaniu Taxatorów	—	15	—	22½	—	30	—	45
11 Za transport deliquenta za milę	—	12 gr.						

Zresztą omyłką jest druku w polskiej kolumnie Dziennika Urzędowego z dnia 7. Września r. z. na K. 141. zasłtęy, gdy nad kolumną groszową abrewiatura „dgr.“ położona została, ile że te (jak się już z liczby groszów w słusunku do wartości jednego talara wykazuje) w wszystkich kolumnach Pruskie tylko grosze (90. na jeden talar) oznaczają

Wszystkie Wład-e obowiązują się ninieyszem, aby otem swych officialitów zawiadomily, i kósownie do tego im polecily, iżby pod niezawodną prawną za preestapienie przeciwko zasadam szportlowym przeznaczoną karą, tylko tę tutaj oznaczoną płacy ilość likwidowali i ściągali.

Bydgoszcz, dnia 26. Stycznia 1816.

Królewsko Pruska Kommissya Regencyina w Departm. Bydgoskim.

Polizei = Angelegenheiten

Nachtrag zu der Gebühren = Taxe für die Landreiter und Exekutoren, Seite 140
des Amtsblatts von 1815.

Durch die Verfügung vom 7ten September v. J. Amtsblatt von 1815, S. 140. sind die Executions = Gebühren der Landrätlichen, der Domänen- und Intendantur-Ämter und Magistrate bestimmt, und wegen der Säge für andre Einrichtungen die Landreiter, Gerichtschulzen und Exekutoren ist auf die Oßpreussische Domainen-Justiz-Ämter Sportultaxe vom 14ten Januar 1793 verwiesen worden.

Um jedoch die genannten Unterbedienten der Ausgäbe für den Ankauf der Sportultaxe, die außerdem kein Interesse für sie hat, zu überheben, werden die übrigen Säge derselben hiedurch nachträglich bekannt gemacht:

	von 10 bis 50 Rtlr. erfl.	von 50 bis 200 Rtlr. erfl.	von 200 bis 1000. Rtlr. erfl.	von 1000 und darüber				
	Rtl. gr. pr.	Rtl. gr. pr.	Rtl. gr. pr.	Rtl. gr. pr.				
1 Für die Insinuation einer jeden Citation oder Verfügung	—	8	—	12	—	12		
2 Für die Insinuation eines Patenti ad domum nach der Zahl derjenigen, an welche die Insinuation geschieht.	—	2	—	4	—	6	—	8
3 Außerhalb dem loco judicii erhält der Landreiter noch 12 gr. pro Meile hin und zurück, wenn der Gegenstand des Processes 50 Thaler und darüber ist.	—	—	—	—	—	—	—	—
4 Für Antretung einer wirklichen Execution den ersten Tag unter 10 Thaler 6 gr. sonst aber	—	30	—	45	—	60	1	—
Für jeden der übrigen Tage in Sachen unter 10 Thaler 3 gr., sonst	—	15	—	30	—	45	—	60
außer diesem erhält er noch, wenn die Execution außerhalb dem Gerichtes Orte geschieht,								
a) für jede Meile hin und zurück, so er mit eigenem Pferde thut							15 gr.	
b) an Warregeld auf seine Person und Pferd täglich							30 gr.	
5 Für die Aufhebung eines Schuldners zum gefänglichen Verhaft oder realiter zu citirenden Ungehorsamen	—	8	—	12	—	12	—	12

von 10 bis 50 Ntlr. exkl.	von 50 bis 200 Ntlr. exkl.	von 200 bis 1000 Ntlr. exkl.	von 1000 Ntlr. und darüber
---------------------------------	----------------------------------	------------------------------------	----------------------------------

Ntlr. gr. pr.	Ntlr. gr. pr.	Ntlr. gr. pr.	Ntlr. gr. pr.
---------------	---------------	---------------	---------------

a)	wenn er sein Pferd dazu gebraucht für jede Meile hin und zurück					
b)	an Bartegeld für seine Person und Pferd täglich					
6	Für die Observation eines der Flucht verdächtigen Schuldners in loco judicii den ersten Tag für jeden der folgenden Tage	—	15	—	30	—
7	Geführt die Observation außerhalb der Gerichtsstelle, so erhält er für jede Meile hin und zurück	—	7½	—	15	—
	12 gr.					
8	an Bartegeld für seine Person und Pferd für eine Pfändung in Sachen unter 10 Thlr.					
	7 gr. 9 pf.					
9	von 10 Thlr. und darüber					
	15 gr.					
10	Für eine Pfändung eines auf Hausverlet betroffenen Juden oder Beschlagnehmung verbotenen Getränks					
	30 gr.					
11	Für den Ausruf pro Tag, Aufwartung bei der Auktion, Einziehung der Gelder	—	30	—	45	—
12	Für die Verwahrung einer Ob- und Resignation, Inventur, Hausfuchung, Bestellung der Tatorum	—	15	—	22½	—
13	Für Transportirung eines Delinquenten pr. Meile					
	12 gr.					

Uebrigens ist es ein Druckfehler in der polnischen Kolonne der Amts-Blatt-Verfügung vom 7ten September v. J. S. 141, wenn über den Groschen Kolonnen die Abbreiviar: "dgr." gebraucht worden, vielmehr sind, wie sich schon aus der Groschenzahl in Verhältnis zu dem Werth eines Thalers ergibt, in sämmtlichen Kolonnen nur preussische Groschen (90 auf einen Thaler) gemeint worden.

Sämmtliche Behörden werden hierdurch verpflichtet, dieses ihren Unterbedienten bekannt zu machen und sie gemeissenst anzuweisen, bei Vermeidung der gesetzlichen auf die Ueberschreitung der Sportulsaße geordneten Strafe nur diese hier berechtigten Gebührensaße zu liquidiren und einzuziehen.

Bromberg, den 26. Januar 1816.

Königl. Preuss. Regierungs-Kommission des Bromberger Departements.

Finanz-Angelegenheiten.

Die Preise des Salzes werden herabgesetzt.

Cena Soli znizona.

Es ist beschlossen worden, in allen Magazinen Zadecydowanym zokato, aby Sól w wszy-

des Großherzogthums Posen das Salz zu gleichen Preisen und zwar:

die Lonne Steinsalz von 405 Pfd. für 15 Ehaler.
 die Lonne Steinsalz von 303½ „ „ 11 Ehlr. 6 grt.

Engl. Steinsalz von 312 Pfd für 11 Ehlr.
 14 grt.

und den Centner loses Engl. Steinsalz für 4 Ehlr.
 2 grt.

zu verkaufen.

Diese ermäßigte Preis-Bestimmung wird den Einfäßen hierdurch mit dem Beifügen bekannt gemacht, daß danach der Verkauf des Salzes in allen Magazinen sofort erfolgen wird, und daß der Verkaufs-Tarif bei jedem einzelnen Magazine zur Kenntniß der Käufer ausgehängt worden ist.

Posen, den 25ten Januar 1816.

Königlich Preussischer Ober-Präsident
 des Großherzogthums Posen.

In dessen Abwesenheit und Auftrag
 (gez.) Kojstrowski.

Wegen Ausfuhr des Deputat-Brennholzes und sonst erkauften Bau- und Brennholzes aus Königl. Forsten.

Nach der Forst- und Jagd-Ordnung für Westpreußen und den Reg.-Distrikt vom 8ten October 1805 Tit. I. §. 31. muß alles in den Königl. Forsten angewiesene Holz während dem Etatsjahr aus der Forst geschafft werden, widrigenfalls solches der Forst anheim fällt. Es ist jedoch bemerkt worden, daß die Deputat-Brennholz-Berechtigten häufig diese gesetzliche Vorschrift nicht beobachten, sondern Theils sich gar nicht, Theils nicht zur rechten Zeit um die Anweisung ihres läßlichen Deputats in den Forst-Kontoren melden, Theils wenn ihnen wirklich das Holz angewiesen worden, solches nicht in der e-ordnenen Frist herausfahren, sondern in der Forst stehen lassen, in beiden Fällen aber hinterher mehrjährige Brennholz-Nachforderungen machen.

Diesem sowohl einem guten Forsthanhalt als den bezeichneter Vorschriften entgegen laufenden Verfahren kann keinesweges weiter nachgesehen werden.

Allich Magazynach Wielkiego Xięstwa Poznanskiego podług równych cen, to jest:

Becka warzoney Soli à 405. funt. za 15. tal.
 dito - - - 303½. - - 11. - 6. dgr.

Angielska Sol kamienna à 312. funt. za 11. tal.
 14. dgr.

dito dito - 270. - za 10. tal. i
 Cetnar Angielskiej kamienney Soli za 4. tal.
 2. dgr.

przedawana była.

To mierne Ustanowienie ceny, donosi się Mieszkańcom z tym nadmienieniem ninieyszem do wiadomości, iż podług tegoż przedań soli w wszystkich Magazynach dniać się będzie, i że Taryffa przedaży przy każdym szczególnym Magazynie dla wiadomości kupujących wywieszona jest.

Poznań, dnia 25. Stycznia 1816.

Król Pruski Naczelnny Prezes Wielkiego Xięstwa Poznanskiego.

W niebytności jego i poruczeniu,
 (podp.) Kosiorowski.

Względem wywozu deputatu drzewa opałowego i innego zakupionego buchalca i opałowego drzewa z lasów Królewskich.

Podług Regulaminu Lesnego i polowania dla Pruss Zachodnich i okręgu Nadnoteckiego z dnia 8. Października 1805. Tit. I. §. 31. powinno wszystko na Królewskie lasy zaasynowane drzewo w ciągu roku etatowego z lasu być wywiezione, w przeciwnym albowiem razie takowe na dobro lasu przypada. Dostrzeżono przecież, iż do deputatu drzewa opałowego prawo mające osoby, często na te prawne przepisy nieuważają wcale, lub w nieprzyzwoitym czasie o asynnowanie ich rocznego deputatu u Lesniczych się zgłaszają, albowież gdy im już drzewo zaasynowane zostało, takowe w nieoznaczonym czasie wywożą, lecz przeciwnie w lasie je zostawiają, w oboch zaś przypadkach później pretensye o drzewo opałowe z lat kilku upłynionych czynią.

Postępowanie to, jako dobremu gospodarstwu lesnemu, tudzież wyżey dotkniętym przepisom przeciwnie, pod żadnym względem dłużej cierpianiem być niemoże.

Wir erinnern daher jeden Holzpempfänger und besonders die Holz-Deputanten, sich von nun an hierin genau nach den gesetzlichen Vorschriften zu achten.

Die Königlich-Forstämter aber weisen wir hiernit an: alles Holz, es sey Bau- oder Brennholz, sobald es in dem Etatsjahr nach erfolgter Ueberweisung im Walde nicht ausgefahren wird, nicht weiter verabfolgen zu lassen, und den Deputat-Berechtigten, welche die Anweisung nicht in der bestimmten Zeit nachsuchen, diese ganz zu verweigern, demnächst bis zum 15ten April e. eine detaillirte Nachweisung von dem in der Forst zurückgebliebenen Holze mit Benennung der Districte der Deputanten und von selbigen zurückgelassenen Holz-Quantitäten unfehlbar anhero einzureichen, um darüber anderweitig verfügen zu können.

Bromberg, den 20sten Januar 1816.

Königl. Preuss. Regierungs-Kommission
des Bromberger Departements.

Stempel in Subhastations- und Testamenten-Sachen.

Einige über die Stempelanwendung bey den Gerichten zur Sprache gekommene und im Zweifel gestellte Fälle sind unterm 11. Dezember v. J. von dem Königl. Ministerio der Finanzen, im Einverständnisse mit dem Königl. Justiz-Ministerio folgendermaßen entschieden worden:

1) In Subhastations-Sachen, soll der zu den Akten zu bringende Hypothekenschein jederzeit auf Stempelpapier ausgestellt werden.

Denn ein solcher Schein besteht in einer beglaubten Abschrift von dem, ein gewisses Grundstück betreffenden Folio des Hypothekenbuchs und ist als eine besondere Ausfertigung des Hypothekenrichters anzusehen, welche nach Art. VI. No. 2. des Stempelgesetzes vom 20. November 1810 mit dem gewöhnlichen Stempel versehen seyn muß.

2) Was dagegen die Torverhandlungen bei Subhastationen betrifft, so sind solche nach einem Schreiben des Königl. Finanz-Ministerium an das Justiz-Ministerium vom 30. Dezember v. J. als bereits durch den zum Adjudications-Versteide zu verwendenden Werthstempel betroffen, von einer besondern Bestempelung ausgenommen worden und dabei soll es auch künftig verbleiben.

Przypominamy przeto każdemu pobiera-iacemu drzewo, a szczególniey tym, którzy do deputatu prawo mają, aby się odtąd ściśle do tych prawnych przepisów stosowali.

Królewskim zaś Leśniczym zalecamy ninieyszém, aby wszystkie drzewo bądź bududlu, bądź opałowe, iesli takowe w ciągu roku etatowego po przekazaniu go, z lasu wywiezionym niebędzie, wydać późniey niedozwolili, a prawo do deputatu mającym, którzy o assygnacyą w czasie przyzwoitym się niewystarali, aby takowe zupełnie odmowli, przytém zaś do dnia 15. Kwietnia r. b. szczególową dezygnacyą pozostawionego w lesie drzewa, z opisaniem Rewirów deputantów, tudzież gatunku pozostawionego drzewa nam podali, tak, ażebyśmy dalsze rozporządzenie wydać w tej mierze mogli. Bydgoszcz, dnia 30. Stycznia 1816.

Królwo-Pruska Kommissya Re-
genecyina w Depart. Bydgoskim.

Względem używania Papieru Stęplowego w interessach Subhastacyjnych i Testamentowych.

Niektóre, względem używania Stępla w Sądownictwach zasze, a wątpliwości podległe przypadki, rozstrzygnięone zostały w dniu 11. Grudnia r. z. przez Królewskie Ministerium Finansów za zniesieniem się z Królewskim Ministerium Sprawiedliwości iak następnie:

1) W interessach Subhastacyjnych powinno bydż każdego czasu zaświadczenie hypoteczne do Akt złożyć się mające, na papierze stęplowym wygotowane.

Ile że takowe zaświadczenie składa się z wierzytelney kopii folii księgi hypoteczney, pewnego gruntu tyzczący się, i iako szczególne wygotowanie Sędziego Hypoteki uważane bydż powinno, które podług Art. VI. No. 3 prawa stęplowego z dnia 20. Listopada 1810 zwycaynym stęplem opatrzone bydż ma.

2) Co się zaś czynności taxowych przy Subhastacjach tycze, tedy takowe podług pisma Królewskiego Ministerium Finansów do K. Ministerium Sprawiedliwości z dnia 30. Grudnia r. z. iako iuż przez użyć się mający do wyroku adjudykacyjnego stępel szacunkowy, objęte, od osobnego obsteplowania wyłączone zostały, i przy tem też na przyszłość pozostać się ma.

3) Hat ein Unterschied aufgestellt werden wollen, zwischen Anzeigen und Berichten, womit aufgenommene Testamente dem Gerichte von dessen Deputirten übergeben werden, deraestalt, daß zu den Anzeigen nur ein 2 ggr. Stempel zu adhibiren wäre. Ob nun gleich im Stempelgesetze vom 20. November 1810 Art. VI. kein befriedigender Grund sich findet, worauf ein solcher Unterschied sich gründen ließe, so ist doch beschloßen worden, für das Vergangene die Nachbringung der fehlenden Stempel von dergleichen Anzeigen mit 6 ggr. für jede allgemein zu erlassen, für die Zukunft aber dergleichen Anzeigen nur dann mit dem 8 gr. Stempel betreffen zu lassen, wenn das Vermögen des Testators wahrscheinlich 200 Thlr. und mehr beträgt.

Bromberg, den 27. Januar 1816.

Königl. Preuß. Regierungs-Kommission
des Bromberger Departements.

Wegen erfolgter Einrichtung eines Wechsel-Stempel-Amtes zu Inowroclaw.

Im Verfolg der im Amtsblatt No. 18. unterm 1ten Novbr. v. J. eingerückten Nachricht, die Anlegung des Wechsel-Stempel-Amtes in Bromberg betreffend, machen wir hiermit bekannt, daß nunmehr auch zu Inowroclaw ein Wechsel-Stempel-Amt errichtet und mit dem dasigen Zoll- und Konsumtions-Örener Amt verbunden ist, weshalb von jetzt ab die Stempelung der kaufmännischen Wechsel und Anweisungen nicht nur hier, sondern auch in Inowroclaw vollzogen werden kann.

Bromberg, den 24ten Januar 1816.

Königl. Preuß. Regierungs-Kommission
des Bromberger Departements.

5) Rożnica między doniesieniami irapertami, przy których zapisy testamentalne Sądowi od Deputacyi oddane bywają, w ten sposób uceyniona być powinna, że do doniesień stempel wartości tylko 2 dgr. użyty być ma. Chociaż w prawie stęplowera z d. 20. Listopada 1810 Art. VI. żadna dostateczna przyczyna na której by się takowa rożnica opierać mogła, wynaleziona być niemoże, postanowiono przeciw ogólnie, że brakujący stempel za czas upłyniony do podobnych doniesień w wartości 6 dgr. na przyszłość zaś w cenie 8 dgr. użyty być powinien, jeśli majątek Testatora według prawdo-podobieństwa 200 Tal. lub więcej wynosi.

Bydgoszcz, dnia 27. Stycznia 1816.

Królewsko-Pruska Kommissya Regencyjina w Depart. Bydgoskim.

Względem ustanowienia Urzędu stępla wexlowego w Inowroclawiu.

W następstwie umieszczonego w Dzienniku Rządowym Nro. 18. pod dniem 11. Listopada r. z. uwiadomienia względem założenia w mieście Bydgoszczy Urzędu do stęplowania Wexlów kupieckich, czynieniu niniejszym wiadomo: iż także w Inowroclawiu Urząd do stęplowania Wexlów jest ustanowiony i z tamczynym Urzędem Celno-Konsumcyjnym złączoney, dla czego też odąd stęplowanie kupieckich Wexlów i Assygnacyi nietylko tutaj, lecz i w Inowroclawiu odbywanym być może.

Bydgoszcz, dnia 24. Stycznia 1816.

Królewsko-Pruska Kommissya Rządząca w Departamencie Bydgoskim.

W o h l t h ä t i g k e i t s = A n z e i g e .

Fortsetzung der Bekanntmachung der bei der Königl. Regierungs-Kommission Bromberger Departements einge-kommener Beiträge zum Besten der durch die Pulver-Explosion am 6ten

Dalszy ciąg obwieszczenia wpłynionych do Królewskiej Kommissyi Regencyjiney Departamentu Bydgoskiego składek, na dobro nie-szczęśliwych Gdańszczanów przez

Dezember v. J. verunglückten Einwohner der Stadt Danzig.

Johann Rohloff 2 ggr., Martin Henseltn 4 ggr., George Modrow 4 ggr., Johann Bäcker 4 ggr., Peter Gesse 2 ggr., Gottlieb Zanto 8 ggr., Johann Nitzke 2 ggr., Peter Nitzke 2 ggr., Christoph Klatt 8 ggr., Gottfried Blech 2 ggr., Michel Kuzmann 2 ggr., George Sitz 4 ggr., Wilhelm Groll 2 ggr., Gottlieb Bäcker 8 ggr., Daniel Sperling 2 ggr., Martin Hert 4 ggr., Johann Sommerfeld 4 ggr., Martin Sommerfeld 4 ggr., Gottlieb Steinke 2 ggr., Johann Rückert 4 ggr., Michel Rückert 4 ggr., Michel Sommerfeld 2 ggr., Michel Klatt 4 ggr., Ludwig Buchholz 2 ggr., Matthias Stegemann 2 ggr., Matthias Kennitz 12 ggr., Johann Stegemann 8 ggr., Michel Mittelstädt 4 ggr., Johann Kühn 8 ggr., Johann Dams 2 ggr., Johann Winkelmann 4 ggr., Stadtländer 2 ggr., Christ. Radtke 8 ggr., Haase 6 ggr., Adam Kraft 6 ggr., Daniel Schröder 2 ggr., Jakob Herrmann 4 ggr., Michel Mittelstädt 8 ggr., Carl 4 ggr., Martin Kühn 4 ggr., Martin Krüger 4 ggr., Carl Gerstner 2 ggr., Michel Lange 4 ggr., Andreas Spude 4 ggr., Christoph Spude 4 ggr., Andreas Wojahn 2 ggr., Wittwe Zielsdorf 2 ggr., Peter Buchholz 4 ggr., Carl Essler 1 ggr., Martin Zindler 2 ggr., Michel Pieske 4 ggr., Martin Zindler 2 ggr., Christoph Mittelstädt 4 ggr., Peter Grams 2 ggr., Matthias Splettsöder 4 ggr., Johann Splettsöder 4 ggr., Friedrich Knöpfke 2 ggr., Johann Nitzke 4 ggr., Samuel Sadlowski 2 ggr., Andreas Puhl 2 ggr., Martin Gesse 4 ggr., Johann Grüneberg 2 ggr., J. L. Tietza 4 Ehr.

Die Fortsetzung folgt.

Bromberg, den 26sten Januar 1816.

Königlich Preussische Regierungs-Kommission des Bromberger Departements

explozyą prochu w dniu 6. Grudnia r. z. podupadłych.

Od Jana Rohloff 2 dgr., Marcina Menselin 4 dgr., Grzegorza Modrow 4 dgr., Jana Baecker 4 dgr., Piotra Gesse 2 dgr., Bogumita Zanto 8 dgr., Jana Nitzke 2 dgr, Piotra Nitzke 4. dgr. Christofa Klatt 8 dgr, Gottfrida Blech 2 dgr, Michała Kussmann 2 dgr, Grzegorza Sitz 4 dgr, Wilhelma Groll 2 dgr, Bogumita Baeker 8 dgr, Daniela Sperling 2 dgr, Marc. Isert 4 dgr. Jana Sommerfeld 4 dgr, Marcina Sommerfeld 4 dgr, Bogumita Steinke 2 dgr, Jana Rückert 4 dgr, Michała Rückert 4 dgr, Michała Sommerfeld 2 dgr, Michała Klac 4 dgr, Ludwika Buchholz 2 dgr, Macieia Stegemann 2 dgr, Macieia Kennitz 12 dgr, Jana Stegemana 8 dgr, Michała Mittelstaedt 4 dgr, Jana Kühn 8 dgr, Jana Dams 2 dgr, Jana Winkelmann 4 dgr, od JP, Stadlaender 2 dgr, Christofa Radtke 8 dgr, od Haase 6 dgr, Adama Kraft 6 dgr, Daniela Schroeder 2 dgr, Jakuba Hermann 4 dgr, Michała Mittelstaedt 8 dgr, Bark 4 dgr, Marcina Kühn 4 dgr, Marcina Krüger 4 dgr, Karola Gerstner 2 dgr, Michała Loege 4 dgr, Andrzeia Spude 4 dgr, Christofa Spude 4 dgr, Andrzeia Woiana 2 dgr. Wdowy Zielsdorf 2 dgr, Piotra Buchholz 4 dgr, Karola Essler 1 dgr, Marcina Zindler 2 dgr, Michała Pieski 4 dgr, Marcina Zindler 2 dgr, Christofa Mittelstaedt 4 dgr. Piotra Grams 2 dgr, Macieia Splettsoeser 4 dgr, Jan Splettsoeser 4 dgr, Fridricha Knoepke 2 dgr, Jana Nitzke 4 dgr, Samuela Sadtowskiego 2 dgr, Marcina Gesse 4 dgr, Jana Grüneberg 2 dgr, od J. L. Tietza 4 talary.

(Dalszy ciąg poznaiey)

Bydgoszcz, dnia 26. Stycznia 1816.

Kólewsko Pruska Kommissya Regencyina w Depart. Bydgoskim

Öffentlicher Anzeiger.

Beilage des Amts-Blatts No. 6. der Königl. Bromb. Regierung.

No. 6.

Bromberg, den 9. Februar 1816.

Holz-Verkauf im Kruschiner Revier.

Es sollen in dem Kruschiner Reviere des Königl. Forstamts Lochowo, eine Viertelmeile von der hiesigen Stadt, einige hundert fertige Klafter Kiehlen-Brennholz, so wie eine Parthe Bohlsämme, Spalt- und Rund-Latten, auch Hopfen und Bohnen-Stangen, entweder im Ganzen oder Theilweise, mittelst Auktion verkauft werden. Termin hiezu ist auf

den 12ten Februar d. J.

im Sekretariat der unterzeichneten Königl. Regierungs-Kommission alhier angesetzt, und werden Kaufsuffige mit dem Bemerken dazu hienit eingeladen, daß der Meistbietende den Betrag der erstandenen Quantität gleich baar erlegen und das Holz bis zum 1sten April d. J. unfehlbar aus der Forst schaffen muß.

Bromberg, den 29sten Januar 1816.

Königl. Preuß. Regierungs-Kommission.
des Bromberger Departements.

Względem sprzedaży Drzewa w Rewirze Kruszyńskim.

W obiedzie Kruszyńskim Królewskiego Leśnictwa Lochowo ćwierć mili od tuteyszego miasta ma być kilkaset bitych sążni drzewa opałowego sosnowego, iako też nieiaka ilość kozłów, dartych i okrągłych łatów, tudzież żerdzi do chmielu i bobu, ryczałtem lub częściami przez Aukcyą za gotową zapłatą sprzedane. Termin do tego przeznaczony iest na dzień

12. Lutego r. b.

w Sekretaryacie podpisaney Królewskiej Kommissyi Regencyiney, wzywają się więc ochotnicy chęć do kupna drzewa tego mający z tém nadmienieniem: iż naywięccy podający ilość przypadaiący summy zaraz w gotowiznie zapłacić i drzewo do 1. Kwietnia r. b. niezawodnie z lasu wywieść powinien.

Bydgoszcz, dnia 29. Stycznia 1816.

Królewsko-Pruska Kommissya Regencyina w Depart- Bydgoskim.

Sicherheits-Polizei. Steckbrief

Alle Civil- und Militair-Behörden werden hierdurch aufgefordert und ersucht, auf den Adam Kaczyński auch Pacza genannt welcher des Verbrechens eines begangenen Diebstahls angeklagt und am 14. Januar c. aus der Stadt Zilchne entwichen, dessen Signalement

W zywa i uprasza się wszystkie Władze tak Cywilne iakoteż i Woyskowa aby na Adama Kaczyńskiego tudzież Pacza zwanego, który o zbrodnię popelnioney kradzieży obwiniony został, i dnia 14. Stycznia r. b. z miasta Wielenia zbiegł, a którego rysopis

hier beigefügt ist, aufmerksam zu seyn, ihn da wo er sich betreten läßt, sofort dingfest zu machen, und gegen Erfas der Kosten an den Magistrat zu Fitehne abliefern zu lassen.

Bromberg, den 30. Januar 1816.

Königl. Preuß. Regierungs-Kommission
des Bromberger Departements.

Signalement

Alter 26 Jahr, Größe 5 Fuß 4 Zoll, Haar braun, Stirn bedeckt, Augenbraunen braune, Augen blaue, Nase gebogen, Mund mittelmäßigen, Bart blond, Kinn rund, Gesicht voll, Gesichtsfarbe gesund, Statur mittler. Besondere Kennzeichen, spricht polnisch und deutsch, fährt auch ein Frauenzimmer bey sich, Namens Dorothea Sophia 28 Jahr alt, die nur deutsch spricht.

Bekleidung

Einen Pelz, Hosen weiß tuchne, Stiefeln gewöhnliche, Huth runden.

Steckbrief

Alle Civil- und Militair-Behörden werden hierdurch aufgefordert und ersucht auf den Stanislaus Kaminski, weicher eines begangenen Pferde-Diebstahls angeschuldigt, und aus dem Gefängnisse zu Peisern entwichen, dessen Signalement hier beigefügt ist, aufmerksam zu seyn, ihn da wo er sich betreten läßt, sofort dingfest zu machen, und gegen Erfas der Kosten an das Königl. Landrathliche Amt zu Surowoelaw abliefern zu lassen.

Bromberg, den 25ten Januar 1816.

Königl. Preuß. Regierungs-Kommission
des Bromberger Departements.

Signalement

Hohe Größe, schwarzes Haar, schwarze Augen, große Nase, kleinen Mund, längliches Gesicht, blasse Gesichtsfarbe.

Steckbrief

Alle Civil- und Militair-Behörden werden hierdurch aufgefordert und ersucht, auf den Juden Josph Mentkewicz, welcher eines in dem

tu jest załączonym, baczne dawały oko, w razie wysledzenia przytrzymać, i za zwrotem kosztów do Magistratu w Wieleniu pod mocną strażą odesłać

Bydgoszcz, dnia 30. Stycznia 1816.

Król. Pruska Komisyya Regencyjna
w Depart. Bydgoskim.

Rysopis

Wiek 26 lat, wzrost 5 stop 4 cale, włosy brunatne, czoło pokryte, brwi brunatne, oczy niebieskie, nos wgłety, usta mieme, podbrodek blond, broda okrągła, twarz okrągłowa, kolor twarzy zdrowy, sytuacja mierna, znaki szczególne, mówi językiem niemieckim i polskim i ma przy sobie dziewczynę nazwiskiem Dorothea Sophia 28 lat mającą, która tylko po niemiecku mówi.

Ubiór

Futro, spodnie sukienne białe, bity zwyczajne, i kapelus okrągły.

List Gończy

Wzywa i uprasza się wszystkie Władze tak cywilne iako też i wojskowe aby na Stanisława Kaminskiego który o zbrodnie popelniony kradzieży koni obwiniony został i z więzienia Pydrzkiego zbiegł, a którego Rysopis tu jest załączonym, baczne dawały oko, w razie wysledzenia przytrzymać, i za zwrotem kosztów do Król. Konsyliarskiego Urzędu Ziemianskiego w Inowrocławiu pod mocną strażą odesłać.

Bydgoszcz, dnia 25. Stycznia 1816.

Królewsko-Pruska Komisyya Regencyjna
w Departamencie Bydgoskim.

Rysopis

Wzrost wysoki, włosy czarne, oczy czarne, nos wielki, usta małe, twarz podługowata, kolor twarzy biały.

List Gończy

Wzywa i uprasza się wszystkie Władze tak Cywilne i ko też i Wojskowe aby na Starozakonnego Jozefa Mentkewicza który

Krotoschiner Krüge begangenen Diebstahls angeschuldigt und auf dem Transport aus der Stadt Ostrowo entwichen dessen Signalement hier beigefügt ist, aufmerksam zu seyn, ihn da wo er sich betreffen läßt, sofort dingfest zu machen, und gegen Erfas der Kosten an das Landrätliche Amt zu Inowroclaw abliefern zu lassen.

Bromberg, den 25ten Januar 1816.
Königl. Preuß. Regierungs-Kommission
des Bromberger Departements.

S i g n a l e m e n t.

Alter 40 Jahr, ist groß und schlank, hat schwarzes Haar, braune Augenbraunen, kurze Nase, schwarzen Bart, rundes Gesicht, trägt einen Schurbar.

B e k l e i d u n g.

Graten jüdischen Rock, alte tuchne Weste, alte weiße Leinwandne Hosen, alte Stiefeln, einen alten Hut.

S t e c k b r i e f

Alle Civil- und Militär-Behörden werden hiedurch aufgefordert und ersucht, auf den Thomas Jęczmieniak alias Kowalewski welcher eines begangenen Pferdediebstahls angeschuldigt und aus dem Gefängnisse zu Peßern entwichen dessen Signalement hier beigefügt ist, aufmerksam zu seyn, ihn da wo er sich betreffen läßt, sofort dingfest zu machen, und gegen Erfas der Kosten an das Königl. Landrätchl. Amt zu Inowroclaw abliefern zu lassen.

Bromberg, den 25. Januar 1816.
Königl. Preuß. Regierungs-Kommission
des Bromberger Departements.

S i g n a l e m e n t.

Größe mittelmäßiger, Haar schwarzes, Augen schwarze, Nase kleine, Mund großen, Gesicht längliches, Gesichtsfarbe blaße, Statur hagerer.

S t e c k b r i e f

Nach einer Anzeige des Königl. Legations-Secretairs, Herrn Schmidt zu Warschau, ist der Königl. Polnische Obristlieutenant und

o kradzież w gościńcu Krotoszyńskim popełnioną obwiniony został i na transporcie z miasta Ostrowa zbiegł, a którego Rysopis tu jest załączonym, baczną dawały oko, w razie wysłędzenia przytrzymały, i za zwrotem kosztów do Królewsko-Konsyliarskiego Urzędu Ziemianskiego w Inowroclawiu pod mocną strażą odesłały.

Bydgoszcz, dnia 25. Stycznia 1816.
Królewsko-Pruska Kommissya Re-
gencyjina w Depart. Bydgoskim.

R y s o p i s.

Wiek 40 lat, wysoki i cienki, włosy czarne, brwi brunatne, nos krotki, podbródek czarny, twarz okrągła, nosi wąsy.

U b i o r.

Surdut szaraczkowy żydowski, kamizelkę starą sukienną, spodnie stare białe płocienne, bóty stare, kapeluszy stary.

L i s t G o Ń c z y

Wzywa i uprasza się wszystkie Władze tak Cywilne jako i Woyskowe aby na Tomasza Jęczmieniaka alias Kowalewskiego, który o zbrodnią popełnioną kradzieży koni obwiniony został, i z więzienia Pyzdrowskiego zbiegł, a którego Rysopis tu jest załączonym, baczną dawały oko, w razie wysłędzenia przytrzymały i za zwrotem kosztów do Królewsko-Konsyliarskiego Urzędu Ziemianskiego w Inowroclawiu pod mocną strażą odesłały.

Bydgoszcz, dnia 25. Stycznia 1816.
Królewsko-Pruska Kommissya Re-
gencyjina w Depart. Bydgoskim.

R y s o p i s.

Wzrost mierny, włosy czarne, oczy czarne, nos mały, usta wielkie, twarz podługowata, kolor twarzy blade, sytuacja chuda.

L i s t G o Ń c z y

Podług doniesienia Królewskiego Sekretarza legacyi JP. Schmidt w Warszawie, Królewsko-Polski Podpułkownik i Kommen-

Chef der Polnischen Artillerie-Garde, Herr von Schwerin von seinem Bedienten und von einem Unterofficier seiner Truppen bedeutend bestohlen worden.

Der Diebstahl besteht in 236 Dukaten in Golde, 7700 Gulden in polnischen 2 Guldenstücken und 7430 Gulden in Silberrubeln.

Da es nicht unwahrscheinlich ist, daß die Verbrecher, deren Signalement, so wie wir es erhalten haben, unten beigefügt ist, sich nach dem Großherzogthum Posen gewendet haben, so ersuchen wir alle resp. Militair- und Civilauthoritäten, die uns untergeordnete Behörden aber werden hierdurch angewiesen, den Inculpation nachzuspüren, solche im Betretungsfalle arretiren und an uns abliefern zu lassen.

Bromberg, den 4. Febr. 1816.

Königl. Preuß. Regierungs-Kommission des Bromberger Departements.

Signalement.

Der Bediente hat schwarzes Haar und ist ungefähr neunzehn Jahr alt. Ist wahrscheinlich mit einem blauen Frack oder grünen Spencer bekleidet, und trägt wahrscheinlich einen runden Hut.

Der Soldat hat blondes Haar und ist ungefähr dreißig Jahr alt. Ist wahrscheinlich mit einem mit Pelz gefütterten Officier-Mantel, Bonnet de police eines Offiziers, und grauen Officier-Pantalons bekleidet, und giebt sich wahrscheinlich für einen Russischen Officier aus, er spricht polnisch und Russisch.

Alle welche aus den Kriegs-Jahren von 1806 bis 1815. an die Stadt Inowroclaw Forderungen haben, die sie durch Beweise darthun können, werden aufgefordert, dieselben in Termino vom 20sten Januar d. J. bis zum 27sten Februar d. J.

vor den ernannten Commissarien, den Apotheker Herrn Schendel, den Herrn Pruski und den Aron Eliasar Ephraim, hier in Inowroclaw, in der Wohnung des Apothekers Herrn Schendel, mit den Beweisen zu Protokoll zu geben, demnächst von dem versammelten Stadtrath Anerkennung oder die Gründe der Verz-

dant Artylleryi gwardyi Polskiej, W. Schwezyn, znacznie skradziony został przez służącego swego i Bombardjera swego Woyska.

Popełniona kradzież wynosi 236 dukatów w złocie, 7,700. Złt. pol. w dwuzłotówkach i 7,430 Złotych w srebrnych rublach.

Ponieważ być może, iż zbrodniarze ci, których rysopis, jak nas doszedł, poniz jest dołączony, udali się do Wielkiego Xięstwa Poznańskiego, przeto upraszamy wszystkie wojskowe i cywilne Władze, pedwładnym zaś naszym zalecamy, ażeby winowaycow tych szlakować, w przypadku dostrzeżenia aresztować i tu ich odesłać kazali.

Bydgoszcz, dnia 4 Lutego 1816.

Królewsko-Pruska Kommissya Regencyina w Depart. Bydgoskim.

Rysopis.

Służący ma czarne włosy i liczy jakie 19. lat. nosić może frak granatowy, lub szpancer zielony i kapelus z okrągły.

Zołnierz ma włosy rusawe, i liczyć może lat 30. Mieć może na sobie płaszcz Officerski, futrem podszyty, furazerkę Officerską z futrem, raytuzy Officerskie szare, i jest podobieństwem do prawdy, iż się udaie za Officera Rossyjskiego, mówi po polsku i rossyjsku.

Wszyscy którzy pod czas Woyny od roka 1806 aż do 1815. roku do miasta Inowroclawia Pretensye mają, które dowodami wesprzeć mogą, zywiają się ninieyszem, ażeby się w Terminie od dnia 20. Stycznia r. b. aż do dnia 27. Lutego r. b.

przed wyznaczonemi Kommissarzami Aptekarzem Jmc. Panem Szendel, Panem Pruskim, i Aronem Eliazar Efraim w Mieście Inowroclawiu w zamieszkanu Jmc. P. na Aptekarza Szendel zgłosić, i takowe z dowodami do Protokolu podać, którzy poźniej na Zgromadzeniu Rady Miejskiej lub przyzna-

weigerung zu gewärtigen. Auf später angebrachte Forderungen kann nicht Rücksicht genommen werden.

Inowroclaw, den 20sten Januar 1816.
Der Stadtrath der Stadt Inowroclaw.

Bekanntmachung.

Alle diejenigen Pretendenten, die an den Wągrowitzer Kreis irgend welche (aus der Kriegs-Epoche, nämlich vom Jahr 1806 bis zum Jahre 1815) Forderungen und Schulden zu haben glauben, werden hiermit aufgefordert: Selbige schriftlich mit glaubwürdigen Beweisen unterstützt oder auch persönlich vor dem dazu von dem Kreis-Rath bestimmten Mitglieder desselben Hr. v. Dziechowski zu Wągrowitz, welcher im Bureau des Landraths Hr. v. Niezychowski sein Domicilium erwählt hat, in Termino den 29sten Februar c.

sub pœna præclusionis anzugeben, und von da die Anerkennung und Abweisung derselben von dem Collegio des Kreis-Raths zu gewärtigen.

Wągrowitz, den 26sten Januar 1816.

Der Kreisrath zu Wągrowitz.

(gezeichnet) Lipski. Urbanowski. Ziornicki.

Bekanntmachung.

In Folge Verfügung Eines Königl. Preuss. Wohlthät. Proviand- und Futrage-Amtes d. d. 14. Januar c. a. zu Bromberg sollen die bei dem hiesigen Magazin-Depot befindlichen sieben Stück Rindvieh durch öffentliche Licitation am 20. Februar a. c. an den Meistbiethenden einzeln verkauft werden. Kauflustige werden daher hiermit geladen: sich an obgenanntem Tage Vormittags um 10 Uhr im hiesigen Kloster im Magazin-Bureau einzufinden; und haben die Meistbiethenden gegen gleich baare Bezahlung den Zuschlag, jedoch nach Approbation der höhern Behörde zu gewärtigen.

Wągrowitz, den 31. Januar 1816.

Königl. Preuss. Magazin-Depot.

nia albo z przyczyn zaprzeczenia spodziewać się mogą. Później podane Pretensye nie będą przyjęte ani też reflektowane.

w Inowroclawiu dnia 20. Stycznia 1816.

Rada Miejska Miasta Inowroclawia.

Obwieszczenie.

Ninieyszem wzywają się wszyscy Pretendenci, którzy jakiegokolwiek bądź rodzaju (przez cały czas Woienny; to jest od roku 1806 aż do 1815) do Powiatu Wągrowieckiego sądzą się mieć Pretensye i długi, aby takoweż na piśmie wierzytelnemi dowodami popartym, lub też osobiście do Protokolu przed Deputowanym na ten koniec od Rady Powiatu tegoż Członkiem, JW. Mieczkowskiem w Wągrowcu, w Biorze W. Konsyliarza Ziemiańskiego, Niezychowskiego Zamieszkanie swe obierającym

w Terminie dnia 29. Lutego, b. r.

sub pœna præclusionis podali, i tam przyznania, lub Odmówienia takowych od Collegium teyże to Rady oczekiwali.

w Wągrowcu, dnia 26. Stycznia 1816.

Rada Powiatu Wągrowieckiego.

Obwieszczenie

Statusownie do zlecenia Prześwietney Kommissyi żywności Departamentu Bydgoskiego z dnia 14. Stycznia r. b. mają byćz dnia 20 Lutego r. b. siedmi sztuk bydła rogatego w tuteyszym Magazynie znajdujacego się, przez Licytacyą więcéy dajacemu poledynczo za gotowe pieniądze, sprzedane. Wzywają się przeto ninieyszem do kupienia ochotę mających, aby dnia wspomnianego o godzinie 10. przedpołudniem w Biorze Magazynu tuteyszego w Klasztorze stawić się zechcieli, gdzie po uzyskaniu Approbacyi Wyższej Zwierzchności kupiona sztuka bydła przyznana będzie.

Wągrowiec, dnia 31. Stycznia 1816.

Jego Krol. Pruskiéy Mości Magazyn
Żywności.

A v e r t i s s e m e n t.

Die zu denen in Westpreußen belegenen Krojanfischen Gütern gehörigen Vormerker, als

- 1.) Schmiradowo
- 2.) Podruzen
- 3.) Buntowo
- 4.) Vegien
- 5.) Annafeld und
- 6.) Wengerz

welche ganz komplett bestellte Saaten, jedoch kein lebendiges auch kein todttes Inventarium haben, stehen von Johannis 1816 ab, auf 3 Jahre zur Verpachtung offen.

Pachtliebhaber werden demnach ersucht, sich in dem zur Licitation dieser Pachten auf den 19ten Februar c. Vormittags 9 Uhr, angefesten Termin bey Unterzeichnetem einzufinden, und nach Einsicht der nähern Pacht- Bedingungen ihre Gebote abzugeben.
Krojanke, den 16ten Januar 1816.
Lüschner, Inspektor der Krojanfischen Güter.

Extrakt. Der Greffier des Civil-Tribunals Bromberger Departements.

Bringt hiemit zur öffentlichen Kenntniß, daß die in dem Dorfe Mysliczynek gelegene hölzerne so ruinirte Wassermahlmühle von einem Gange, daß darein nicht gemahlen werden kann, nebst dem dazu gehörigen Lande, mit Einschluß des dabei befindlichen Gartens sieben Culmische Morgen groß etc. auf den Antrag des Herrn Kaufmann Carl Löwe zu Bromberg, für den der Tribunals-Advokat Schöpke in Bromberg in seinem Hause No. 37 auf der Vorstadt wohnhaft, als Sachwalter aufzutreten wird, öffentlich verkauft werden soll.

Diese Mühle ist in Erbpacht der Erben des verstorbenen Samuel Timm, liegt in der Mysliczynker Gemeinde Ostelster Parochie Bromberger Kreises und grenzt gegen Norden mit dem Mysliczynker Walde, und gegen Abend mit dem Gasthofe zu Mysliczynek, steht jährlich an den Hof fünf und vierzig Thaler an Canon, ist gehalten für die Konsumtion des Hofes frei zu mahlen und zahlt jährlich an Kontributionen zehn polnische Gulden funfzehn Groschen.

Die Beschlagsnahme dieser Mühle erfolgte den 3 Februar 1816 von deren Urkunde eine

Wyciąg. Pisarz Trybunału Ciwilnego Depart. Bydgoskiego.

Podaje ninieyszém do publiczney wiadomości, iż młynek wodny w wsi Myslencińska położony, drewniany, o jednym ganku, zupełnie zdezelowany, tak, iż w nim mleć niemożna, wraz z przyległościami, iako to: rolę, składającą się z siedmiu morgow Chelmiskich, biorąc do niey ogród z sadkiem przy młynku znajdującym się, successorów Samuela Timma dziedziczno-dzierżawny, w Powiecie Bydgoskim w Gminie Myslencinskiej, Parafii Osielskiej sytuowany, przez publiczną licytacyą sprzedany zostanie na domaganie się W. Karola Löwe kupca w Bydgoszczy mieszkającego, od krórego Ur. Szeptke Patron Trybunalski w Bydgoszczy na przedmiesciu Poznańskim w domie swym pod Nr. 37. zamieszkały, stawać i kroki prawne czynić będzie.

Młyn ten graniczy na wschód z borami Myslencińska, a na zachodzie gościńcem Myslencińska. Młyn ten daie kanonu rocznego 45. talarów do Dworu, winien wszelkie mlewo Dworowi na konsumcyą bez wszelkiej nagrody mleć i płaci kontrybucyi rocznie Złt. polsk. 9. groszy 15.

Abschrift dem stellvertretenden Woyt Busse in
Hoyshitznach eine zweite den Erben des Timm
zu Händen des Nachbars Schulzen Gschabli
und die Dritte dem Grefsier Goscicki des Frie-
dens-Gerichts zu Bromberg, an dem nehml-
ichen Tage zurückgelassen wurde.

Diese Urkunde ist im Bureau des Hy-
potheken-Konservators des Bromberger De-
partements den 8 Februar und in der Kan-
zlei des Trybunals den 6 Februar eingeschrie-
ben worden.

Die Bekanntmachung des Verkaufs der
Mühle wird in dem Sessions-Zimmer des
Civil-Trybunals Bromberger Departaments
in dem Hause Nr. 150 auf der langen Stra-
ße zu Bromberg
den ein und zwanzigsten Februar des
Jahres 1816,
vor sich gehen.

Bromberg, den 6. Februar 1816.

G. Kreczu nowicz, Grefsier.

Zaareztowanie rzeczonoego młynku nastę-
piło dnia 3. Lutego 1816. roku, kłbrago
kopia jedna JP. Busse zafsepcy Woyta wsi
Myslencinka, druga sąsadowi Sukcessorow Fin-
me, to jest: Tomaszowi Sosinskiemu, a trzecia
Ur. Goscickiemu Pisarzowi Sądu Pokohtu
Powiatu Bydgoskiego, tego samego dnia
zostawiona została.

Przyareztowanie to zaregefirowane
zostało w Biorze Hypoteki Departamentu
Bydgoskiego dnia piątego Lutego, w Kan-
cellaryi Trybunału Cywilnego dnia 6. Lute-
go 1816. roku.

Publikacya przedaży powyższego młyn-
ku odbywać się będzie w miejscu posiedze-
nia Trybunału Cywilnego Departamentu Byd-
goskiego w Bydgoszczy w domu pod Nr.
150, na ulicy długiej posiedzenia swe od-
bywającego
dnia dwudziestego pierwszego mie-
siąca Lutego 1816. roku.

Bydgoszcz, dnia 6. Lutego 1816.

G. Kreczunowicz, Pisarz.

Dobgleich den 23sten November v. J. der
Termin zum letzten Zuschlag der hier auf
der Hofener Vorstadt sub Nro. 91 belegenem,
zum Nachlaß des verstorbenen Herrn Kauf-
mann Michael Lünser zugehörigen Grundstücken
bestehend, in einem massivem Wohnhause,
zwei massivem Seiten-Gebäuden auf dem Hofe,
einem Garten, und zwei kleinen Badehäusern
an der Brähe, wie solche in dem öffentlichen
Anzeiger Nro. 14 vorigen Jahres umständlich
beschrieben, und überhaupt 2077 Rthlr. 12 ggr.
taxirt worden sind, angestanden hat, in welcher
die verwittwete Frau Caroline Lünser geböhrene
Schack 1000 Rthlr. geboten hat, und mit dies-
sem Gebot zwar Meistbietende geblieben ist, da
indessen nicht einmahl die Hälfte der Taxe er-
füllt worden ist, und der Herr Daniel Lünser,
als Vormund der Lünserischen Minderennen,
in den Zuschlag nicht willigen will, vielmehr
unterm 24. Januar a. c. um Ansetzung eines
andern Licitations-Termins angetragen, auch

Lubo dnia 23. Listopada r. z. termin do
okatecznego przysadzenia grmtow na Po-
znańskim przedmiesciu pod Nr. 91. polo-
zonych do pozostalosci zmarłego JP. Lün-
zera kupca należących, składających się z
murowanego mieszkalnego domu, dwach
murowanych pobocznych budynków na po-
dwurzu ogroda, i dwuch małych Łazniownad
Brdą tak iak takowe w Urzędowym Dzienniku
Nro. 14. roku zesziego opisane, i które ogólnie
2,077 tal. 12 dgr. otakowane zostały, wyznaczony
był, w którym JP. Karolina z domu Szak
owdowiała Lünzerowa 1,000. tal. podała,
i tą podaną summę w prawdzie Plusli-
cytantką się utrzymała, gdy iednak nawet
połowa podaną niezostała dopełnioną i gdy
JP. Daniel Lünzer jako opiekun małoletnich
Lünzerów, na przysądzenie zostawał niechce,
owszem pod dniem 24. Stycznia r. b. o wy-
znaczenie nowego terminu licytacyjnego
wnosił, oraz gdy nadto JP. Brunk pod dniem

über dieß der Herr Michael Brunel unterm
25sten Januar c. zum Protokoll erklärt hat,
daß er für die obgedachte Lünserische Grund-
stücke 2000 Rthlr. geben wolle, so wird hie mit
ein anderweitiger Licitations-Termin auf
den 4ten März a. c.

in dem Bureau des Endesunterschriebenen,
als delegirten Commissarii, sub No. 47. in
der Brücken-Straße anberaumet, in welchem
der Meistbietende den letzten Zuschlag ge-
wärtigen kann.

Bromberg, den 1sten Februar 1816.

Franz v. Gościcki,
Notarius Publicus Bromberger Departements.

25. Stycznia r. b. do protokolu oświadczył,
że on za wyżej rzeczzone Lünzerowskie
grunta 2,000 Tal. dać chce, przeto niniey-
szem drugi licytacyjny termin na

dzień 4. Marca r. b.

w Biorze nizey podpisanego jako delego-
wanego Kommissarza pod Nr. 47. w Ulicy
Mostowey się wyznacza, na którym więcej
daiący, natenczas ostatecznego przysądzenia
spodziewać się może.

Bydgoszcz, dnia 1. Lutego 1816.

Franćiszok Gościcki.

Notaryusz Publiczny Depart. Bydgoskiego.

Da ich mich sowohl mit meinen Creditoren als auch Debitoren gegenwärtig aneinander setzen
will, so fordere ich hierdurch alle einheimische und auswärtige Creditoren auf, sich binnen zwei Mo-
naten à-dato mit ihren rechtmäßigen Forderungen bei mir zu melden und sofortiger prompter
Zahlung gewärtig zu seyn. Dagegen ersuche ich auch zugleich alle Debitoren ihre rückständigen
Zahlungen binnen derselben Frist an mich zu leisten, da ich sonst in die unangenehme
Nothwendigkeit gesetzt werde, meine Forderungen gerichtlich einziehen zu lassen.

Bromberg, den 30sten Januar 1816.

Schmuel Abraham.

Die adelichen Güter Soykowo und Elabenz-
czyn sollen

den 7ten März d. J.

zur Verpachtung licitirt werden. Die Herren
Kauflustigen werden eingeladen, sich in diesem
Termin Vormittag um 9. Uhr mit den Ei-
cherheits-Dokumenten in Orłowo bei Ino-
wroclaw einzufinden.

Gerhard.

Czyni się ninieyszem wiadome, jako do-
bra szlacheckie Suykowo i Stabęcin w Po-
wiece Inowroclawskim położone, będą w
dniu 7. Marca 1816. przez licytacją w dzier-
żawę puszczone, zaczyn wzywam ochotę
mających, aby się w tym terminie przed po-
łudniem o godzinie 9. zdowodami poręki w
Orłowie przy Inowroclawiu znajdowali.

Gerchardowa.

Das im Culmischen Kreise belegene adeliche Guth Rogath, welches zwei Meilen von Marien-
werder und eine Meile von Garnsee entfernt ist, wird mit sämmtlichen Att- und Pertinentiis
als den Vorwerkern Dozepole und Andrzejewo mit Waldungen und zwei Seen, auf Antrag
der mündigen Ignaz von Kalksteinschen Erben, mit sämmtlichem toden und lebendigen Inven-
tario, öffentlich durch eine Licitacion aus freier Hand verkauft werden. Kauflustige werden in
termino licitationis

den 15ten Mai c.

sich bei dem Notarius Herrn Grodzky in Culm einzufinden, an welchem Tage dem meistbietenden
unter den von denen Erben angelegten Bedingungen, von welchen sich Kauflustige bei
denenselben informiren können, der Zuschlag zugesichert wird.

Rogath bei Garnsee, den 10ten Januar 1816.

D. et F. von Kalkstein, im Namen der Erben.

Ausserordentliche Beilage des Amts-Blatts No. 6. der Königlich Brombergischen Regierung.

— No. 1. —

Bromberg, den 9ten Februar 1816.

Finanz = Angelegenheiten.

Die Einführung des Gewerbesteuer-Edikts vom 2ten November 1810 betreffend.

Es ist höhern Orts beschloffen worden, vom 1sten Januar des künftigen Jahres ab, die in den übrigen Preussischen Staaten bestehende, und vor kurzem auch noch im Großherzogthum Posen bestandene Gewerbesteuer daselbst wieder einzuführen.

Die Wiedereinführung dieser nicht bedeutenden Abgabe, erleichtert den Verkehr mit den übrigen Preussischen Provinzen, und führt zur Vermeidung von Zöllen, die eine zu ungleiche Besteuerung der Provinzen nothwendig zur Folge haben müßte. Sie kann in einer Provinz nicht gefühlt werden, welche glücklich die Drangsale des Krieges überstanden hat, zur Ordnung, und zum sichern und ruhigen Genuß ihres Eigenthums zurückgeführt, und von allen willkürlichen und außerordentlichen Lasten und Abgaben befreit worden ist.

Durch die Einführung der Gewerbesteuer soll an den Gewerbsberechtigungen und wohlhergebrachten Befugnissen der Grundbesitzer und anderer Privatpersonen oder Korporationen nichts geändert werden.

Es sollen daher nur an solche Individuen Gewerbscheine ertheilt werden, welche nach der bisherigen herkömmlichen Verfassung zum Betriebe eines Gewerbes befugt sind, und nur von diesen ist die tarifmäßige Gewerbesteuer zu erheben.

Derjenige, welcher die Gewerbesteuer entrichtet, bleibt bei dem Besuchen der Messen zu Frankfurt a. d. O. von Entrichtung der Messgebühren frei.

Damit das Publikum von den Grundsätzen der Gewerbesteuer sich unterrichten kann, mache

Wzgleichem wprowadzenia Edyktu z dnia 2. Listopada 1810 co do opłaty patentowego od procederów.

Wskutek uchwały wyższej Władzy, podatek patentowy od procederów, w innych państwach Pruskich opłacany, a który przed niedawnym ieszcze czasem w Wielkiem Xięstwie Poznańskiem miał mieysce, znowu w temże Xięstwie ma być zaprowadzonym.

Przywrócenie tego niewielkiego podatku, ułatwia związki handlowne z innymi Pruskimi prowincjami, prowadząc do uniknienia Ceł, któreby zbyt wielka nierówność podatków w prowincjach nieodzownie za sobą pociągała. Podatek ten niemożna być dotkliwym dla prowincyi, która szczęśliwie zniósła klęski wojenne, powróciła do porządku i do pewnego i spokojnego używania swej własności, uwolnioną oraz została od wszelkich dowolnych i nadzwyczajnych ciężarów i danin.

Wprowadzenie podatku patentowego nieubliża bynajmniej prawom procederowym i dawnym przywilejom osób grunta posiadających i innych prywatnych inywiduów lub korporacyi.

Patenta więc na sprawowanie procederu takim tylko wydawane być mają osobom, które wedle dotychczasowych stosunków do tegoż są upoważnione, i od tych tylko pobierany być ma podatek patentowy wedle taryfy.

Opłacający podatek patentowy od procederu, uczęszczając na iarmark do Frankfurtu nad Odrą, wolnym jest od opłaty iarmarkowego.

Dla obeznania publiczności z zasadami podatku patentowego od procederów, podaję

ich die diesfällige gesetzliche Vorschriften nachstehend bekannt.

Berlin, den zosten Dezember 1815.

Königl. Preuß. Ober-Präsident des Großherzogthums Posen.
v. Zerbani di Sposetti.

Ex t r a k t

aus dem Gewerbesteuer-Edikt vom 2ten November 1810.

§. 1.

Ein jeder, welcher in unsern Staaten, es sey in den Städten, oder auf dem platten Lande, sein bisheriges Gewerbe, es bestehe in Handel, Fabrik, Handwerken, es gründe sich auf eine Wissenschaft oder Kunst, fortsetzen oder ein neues unternehmen will, ist verpflichtet, einen Gewerbschein darüber zu lösen, und die in dem beigefügten Tarif A. angezeigte Steuer zu zahlen. Dasselbe erlangte Weierrecht, der Besitz einer Konzeßion, befreien nicht von dieser Verbindlichkeit.

§. 2.

Der Gewerbschein giebt demjenigen, auf dessen Namen er ausgestellt ist, die Befugniß, ein Gewerbe fortzusetzen oder ein neues anzufangen. Eins und das andere, ohne Gewerbschein, ist strafbar, und wer sich dessen schuldig macht, verfällt in eine Geldstrafe, welche dem sechsfachen Werth der von ihm jährlich zu bezahlenden Steuern gleich ist.

§. 3.

Auch Ausländer, welche Geschäfte in unsern Landen persönlich betreiben, müssen einen Gewerbschein nach der Beschaffenheit ihres Gewerbes lösen.

§. 4.

Ein jeder, welcher hiernach einen Gewerbschein zu lösen hat, meldet sich sogleich nach Verkündmachung dieses Edikts bei der Polizey, Verhörde seines Wohnorts, und giebt seinen Vor- und Zunamen, die Art und den Umfang seines Gewerbes nach Berufstühlen, Gehülfen, Lehrburschen u. s. w. an.

§. 5.

Nicht verpflichtet zur Lösung eines Gewerbscheins sind:

- 1) Staats- und Kommunal-Beamten zur Ueberrnahme ihres Amtes.
- 2) Wer ein ländliches Grundstück als Eigener,

do wiadomości przyłączone poniżej wydane w tej mierze przepisów.

Berlin dnia 30. Grudnia 1815.

Królewsko-Pruski Naczelny Prezes
W. Xięstwa Poznańskiego.
Zerbani di Sposetti.

W y c i a g

z Edyktu z dnia 2. Listopada 1810
względem opłaty patentowego od
procederów.

§. 1.

Każdy, ktokolwiek w Państwach naszych, bądź to w mieście, bądź na wsi, dotychczasowy swój proceder, czy on się składa z handlu, fabryk, rzemioł, czy się zasadza na umiejętności i sztuce, chce kontynuować, lub nowy rozpocząć, obowiązany jest uzyskać na to patent i złożyć opłatę w dołączonej taryfie A. przepisanej.

Posiadanie prawa majstrostwa lub koncessyi od obowiązku tego nie uwalnia.

§. 2.

Patent nadać prawo temu, na czyje imię jest wydany, kontynuowania lub przedsięwzięcia procederu. Tak pierwsze jak drugie bez patentu karze jest podległe, a ktokolwiek się tego dopuści, podpadnie karze pieniężnej, wynoszącej sześć razy tyle, ileby od niego podatku na rok przypadało.

§. 3.

Cudzoziemcy także, odbywający osobicie sprawunki w krajach Naszych, wiani są patent w miarę ich procedera opłacić.

§. 4.

Każdy, obowiązany podług tego do wykupienia patentu, winien się natychmiast po ogłoszeniu niniejszego Edyktu udać do władzy policyiney miejscowej i podać swe imię, nazwisko, sposób i rozległość swego procederu wedle warsztatów, pomocników, uczniów i t. d.

§. 5.

- Wyłączeni są od wykupu patentu:
- 1) Urzędni y krajowi i gminni przy obciążeniu urzędów.
 - 2) Właściciele, dzierżawcy, usufruktuaryusze

Wächter aber Augustejer selbst bewirtschaftet. Administratoren und Rechnungsführende Wirthschaftsbeamte müssen daher Gewerbebescheine lösen; auch diejenigen, welche die bei einem landwirthschaftlichen Grundstücke befindlichen Mischereien, Fischereien, Jagden, Gärten, Wiesen, Bräuereten, Stogelieten, Kalk-Beer-Ofen, Mühlen, Krüge, Schänken, Zuhren, u. d. d. machen.

3) Wer ein Grundstück zur Wohnung, Kultur der dazu gehörigen Ländereien und zum Vermiethen benutzt. Wer aber in Städten und Vorstädten ein Gewerbe daraus macht, möchtlirte Zimmer zu vermiethen, Gartenfrüchte zum Verkauf zu ziehen, Milch, Vieh zum Verkauf zu halten, muß einen Gewerbebeschein lösen.

4) Wer Kapitalien auf Hypotheken, Wechsel, Aktien, Leibrenten, oder öffentliche Fonds austhut. Niemand aber derjenige, welcher ein Gewerbe daraus macht, Wechsel und andre Papiere zu diskontiren, Geldsorten und Papiere auf Fuhhaber umzusetzen, oder auf Pfander zu leihen.

5) Wer sich zu Privat-Diensten und häuslichen oder wirthschaftlichen Arbeiten vermietet. Dienstmesser, Stallmeister, Sekretarien, Haushofmeister und ihnen im Range gleiche Hausoffizianten bedürfen eines Gewerbebescheins.

6) Ruffischer, Schalken und Arbeiter in Fabriken und Handlungen. Wer aber in solchen nicht bloß bei zufälliger Abwesenheit des Eigenthümers oder Direktors, sondern für immer oder auf bestimmte Jahre dispanirt und ihre Firma pro-cura zeichnet, bedarf eines Gewerbebescheins, eben so wer ein Gewerbe daraus macht, für mehrere Handlungen und Fabriken zugleich bezahlte Dienste zu verrichten.

7) Handels- und Fabrik-Unternehmungen auf Aktien bedürfen in sofern nur eines gemeinschaftlichen Gewerbebescheins für die ganze Unternehmung, als sie die Rechte einer moralischen Person erlangt haben.

In bloßen Kompagnie-Handlungen und Fabriken bedarf dagegen jeder eines besondern Gewerbebescheines, dem das Recht, verbindlich für die Societät ihrer Firma, zu unterzeichnen zusteht.

8) Gemeine Tagelöhner, Personen aber, welche mit einer besondern erlernten Kunst oder Handwerk, z. E. Siegestreicher, Dachdecker, Drechsneider, für Tagelohn dienen, sind nur

grundow wieyskich sami przez siebie gospodarujący. Administratoremie zatem i Oficjalisci regestra gospodarze prowadzący wiani są patent wykupić; również iak i ci wszyscy, którzy znaydujące się przy gospodarstwie wieyskiem szczegóły: nabiał, rybitwę, polowanie, sady, ogrody, pasieki, browary, cegielnie, wapniarnie, smolarnie, młyny, wiatraki, karczmy, szynkownie, furmankę i t. p. dzierżawiają.

3) Używający gruntu na pomieszkanię, uprawę należących do niego roli i na wydzierżawienie. Ktokolwiek zaś po miastach lub przedmieściach dla procederu wyprawiania umeblowane pokoje, produkta ogrodowe sprzedaje, inwentarz mleczny dla sprzedaży utrzymuje, winien iest patent wykupić.

4) Dający kapitały na hypoteki, wexle, akcye, pensye dla żywoćnie lub publiczne fundusze Nie. Jeżo do tego wyjątku, bankierowie, wexlarze i pożyczający na zastaw.

5) Podeymuący prywatną służbę, najmujący się do domowej lub gospodarskiej pracy. Kassyerowie, Koniuszowie, Sekretarze, Guwernery i równi im co do stopnia Oficjalisci domowi, patent mieć powinni.

6) Dozercy, pomocnicy i robotnicy przy fabrykach i w handlach. Ktokolwiek zaś nie w czasie przypadkowej niebytaosci Właściciela lub Dyrektora, lecz zawsze lub na pewne lata niemi zawiaduje i firmę ich pro-cura używa, winien iest mieć patent, również iak i ten, kto dla procederu za opłatą w kilku rzadem handlach lub fabrykach posługi czyni.

7) Entrepriży handlow i fabryk na akcye w tenozas tylko wspólnego patentu na całą entrepriżę potrzebną, skoro nabyły prawa moralnej osoby.

W handlach zaś spółkowych i fabrykach powinien mieć każdy osobny patent; kowukolwiek służy prawo podpisywania waznie za spółkę ich firmy.

8) Pospolici wyrobnicy. Osoby zaś służące za opłatą dzienną, nabytą sztuką lub rzemieślniczą, np. frycharze, dekarze, trzecie, w tenozas tylko wolni są od wykupienia

in sofern davon befreit, als sie für Gehäusen in einer gewerbscheinpflichtigen Fabrik, oder bei einer gewerbscheinfreien Wirtschaft zu achten sind.

- 9) Personen, welche sich bloß vom Spinnen, Wollkämmen und Sortiren, Spulen, Zwirnen, Federreiffen ernähren.
- 10) Wer nur einen einzigen Webstuhl für seine Nahrung bearbeitet, oder von seinen Hausgenossen bearbeiten läßt. Ausgenommen hiervon sind Webstühle für eigentliches Tuch, für die künstliche Weberei von Blumen und feinen Doffens mit mehr als vier Tritten.
- Wer mehrere gewöhnliche Webstühle nach obigen hält, und sie von besonders dazu bestimmten Personen betreiben läßt, ist von den mehreren Stühlen gewerbepflichtig.
- 11) Hebammen auf dem platten Lande und in Städten unter 1000 Einwohner.

§. 6.

Die in dem beigelegten Tarif nicht aufgeführten oder angeedeuteten Gewerbe sind deßhalb nicht von der Lösung eines Gewerbescheins ausgenommen.

Wer daher ein solches treibt oder treiben will, ist bei Vermeidung der §. 2. bestimmten Strafe verbunden, sich bei der Polizei-Behörde seines Wohnorts zu melden, die Art und den Umfang des Gewerbes anzugeben und einen Gewerbeschein darüber nachzusuchen. Die Steuer für dasselbe wird nach den Sätzen für diejenigen Gewerbe bestimmt, welchen es in Abicht der Einträglichkeit gleich kommt.

§. 7.

Ein Gewerbeschein kann nur auf ein Gewerbe gerichtet werden, und hat nur für denjenigen Gültigkeit, auf dessen Namen er ausgefertigt, und für dasjenige Gewerbe, welches in demselben beklamt ist. Niemand kann daher seinen Gewerbeschein weder einem andern abtreten, noch ein darin nicht genanntes Gewerbe auf den Grund desselben treiben.

§. 8.

Wenn jemand zum Vertriebe seines Gewerbes mehrere Ausfertigungen seines Gewerbescheins bedarf, so kann er Abschriften desselben auf ein Attest der Polizeibehörde seines Orts, daß und wie viel er davon nöthig hat, erhalten. Dieselben werden mit dem gesetzmäßigen

patentu, kiedy iako pomocnicy w fabryce patent mieć obowiązany, lub wolnem od patentu gospodarstwie, uważaai bydz mogą-

- 9) Osoby, utrzymujące się tylko z przędziwa, gępiowania wełny i gatunkowania, motania, kłócenia nici i darcia pierza.
- 10) Jednym tylko warsztatem przez siebie lub spół domownika na życie zarabiający. Z tego wyłączaia się warsztaty do właściwego sukna, do sztucznego tkania w kwiaty i przednie desynie z więcej iak czterema podnózkami.
- Kto ma więcej zwyczajnych, iak powyższy, warsztatów, i utrzymanie do nich osobnych ludzi, obowiązany jest od tej większej liczby płacić patentowe.
- 11) Akuszerki po wsiach i miastach mniej 1000 mieszkańców liczących.

§. 6.

Procedery niemieszczone lub niewymienione w dołączoney tu taryfie, nie są przez to od wykupienia patentu wolne.

Ktoby więc takowy sprawował lub sprawować chciał, obowiązany jest pod karą §. 2. postanowioną, zgłosić się do Władzy policyjney miejsca swego zamieszkania, podać sposób i rozciągłość procederu i o patent wniosek uczynić. Opłata od takowych stanowi się według zasad, służących dla procederów, ktorym one co do zyskowności wyrównywaią.

§. 7.

Patent do iednego tylko procederu zařidowany bydz może, mając ważność dla tego, na cawie imie wygotowany został i na proceder iaki w nim wyrażono. Nikt więc niemoże ani odřąpić komu innemu swego patentu, ani też procederu w nim wyrażonego, na jego fundamencie sprawować.

§. 8.

Jeżeli kto doprowađzenia procederu swego potrzebuie więcej exemplarzy patentu, może uzyskać odpisy jego, na zaświadczeniu władzy policyjney miejscowej, iako, i iak wiele ich potrzebuie. Takowe wydawane będą na przepisany

Stempel versehen, übrigens gebührenfrei ausgefertigt.

Der Extrahent ist für jeden Mißbrauch, welcher mit solchen Abschriften gemacht werden könnte, verantwortlich.

§. 9.

Treibt jemand mehrere Gewerbe verschiedener Art, so muß er für jedes einen besondern Gewerbeschein lösen, jedoch kann ein Handwerker und Fabrikant, welcher nach seinem Gewerbeschein zur Verfertigung gewisser Waaren befugt ist, auch vermöge desselben Handel mit diesen von ihm verfertigten Waaren treiben.

§. 10.

Niemand kann eine aus seinem Gewerbe herrührende Klage anbringen, noch eine auf dasselbe Bezug habende Handlung vor einer öffentlichen Behörde vornehmen, ohne zuvor seinen Gewerbeschein vorzuzeigen.

Die Gerichte und andere Behörden werden hiermit angewiesen, die Vorzeigung desselben zu fordern, und daß solches gechehen, im Eingange der Verhandlungen zu bemerken.

§. 11.

Die Polizei-Behörden, die Konsumtions-Steuer-Mendanten und deren Unterbediente sind so befugt als verpflichtet, von jedem, welcher in ihrem Bezirk, irgend ein von Lösung eines Gewerbescheines nicht ausgenommenes Gewerbe treibt, die Vorzeigung des Gewerbescheines zu fordern. Kann jemand solchen oder eine gültige Abschrift desselben nicht vorzeigen, oder haben sie gegründete Einwendungen gegen die Gültigkeit der vorzeigten, so machen letztere davon sogleich ihren Vorgesetzten Anzeige, und diese können und müssen die Ausübung des Gewerbes untersagen.

§. 12.

Die Gewerbescheine werden in der Regel auf Ein Jahr ausgefertigt, nämlich vom 1sten Januar bis letzten Dezember eines jeden Jahres, und sind nur für diesen Zeitraum gültig. Ein jeder Gewerbetreibende muß daher zur bestimmten Zeit vor dem 1ten Januar einen neuen Gewerbeschein auf das folgende Jahr nachsuchen. Tängt jemand im Laufe eines Jahres ein Gewerbe an, so muß er gleichfalls sogleich einen Gewerbeschein lösen und die Steuer für das Vierteljahr, in welchem er sein Gewerbe beginnt, bezahlen, nämlich resp. vom 1sten Januar bis zum letzten März, vom 1sten April bis zum letzten Juni u. s. w.

staplu, bez opłaty innych kwartow.

Extrahent odpowiedzialny jest za wszelkie nadużycie takowych odpisów.

§. 9.

Jeżeli kto kilka różnych prowadzi procederów, winien jest na każdy osobny patent wykupić; wolno jest przecież rzemieślnikowi lub fabrykantowi, towarami przez siebie na fundamencie uzyskanego patentu fabrykowanymi, na mocy tegoż patentu handel prowadzić.

§. 10.

Nikt niemóże zanosić skargi, wyniszczyć z tego procederu, ani czynić przed publiczną władzą akta z przyczyną onego, bez poprzedniego okazania patentu.

Sądom i innym władzom zaleca się niśyszem, ażeby okazania takowych żądały i dopełnienie tego na wstępie czynności zapisywały.

§. 11.

Władze policyjne, Eksaktorowie Konsumcyjni i ich podwładni oficyjaliści, mogą są i obowiązani, od każdego, któkolwiek w ich obwodzie jakowy od opłaty patentu nie wyięty proceder sprawuje, żądać okazania sobie patentu. Ktokolwiek takowym lub wierzitelnym odpisem onegoż nie będzie się mógł legitymować, lub jeżeli ugrunтовane znajdują się zarzuty przeciwko ważności okazanego, winni są natychmiast przedłożonym swym doniesienie o tem uczynić, a ci mogą i powinni prowadzenie procederu zakazać.

§. 12.

Patenta w powszechności wydawane będą na rok ieden, mianowicie od 1. Stycznia do ostatniego Grudnia każdego roku i na taki tylko przeciąg czasu są ważne. Każdy więc prowadzący proceder winien jest w wyznaczonym czasie przed 1. Stycznia nowy patent na rok następujący poszukiwać. Jeżeli kto w ciągu roku rozpoczyna proceder, obowiązany jest, również natychmiast patent wykupić i opłatę za kwartał, w którym proceder rozpoczyna, złożyć, to jest resp. od 1. Stycznia do ostatniego Marca, od 1. Kwietnia do ostatniego Czerwca i t. d.

§. 13.

Stirbt jemand im Laufe eines Jahres und hat für das Vierteljahr, in welchem er stirbt, noch nicht die Steuer bezahlt, so sind seine Erben dazu verpflichtet.

Diese sind auch befugt, das Gewerbe des Erbläfers auf den Grund und die ganze Dauer des Gewerbescheins fortzusetzen, wenn sie die Steuer bezahlen.

§. 14.

Geht jemand im Laufe eines Vierteljahres, von einem Gewerbe zu einem andern, mit einer höhern Steuer angefaßt über, so erhält er gegen Freigabe des Gewerbescheins einen neuen, muß aber den Mehrbetrag der Steuer nachzahlen.

§. 15.

Wenn jemand im Laufe eines Vierteljahres seinen Wohnsitz verändert und an einen Ort verlegt, wo für das Gewerbe eine höhere Steuer Statt findet, so muß er das Mehrere nachzahlen.

§. 18.

Es versteht sich von selbst, daß der Inhaber eines Gewerbescheins den Polizei-Berordnungen eines jeden Ortes, wo er sein Gewerbe treibt, unterworfen ist, und sich bei Ausübung desselben, Beschränkungen, welche die Aufrechterhaltung einer guten Polizei und aller andern allgemeinen Gesetze erfordert, gefallen lassen muß.

§. 19.

Minderjährige müssen zur Erhaltung eines Gewerbescheins die Einwilligung ihrer Eltern oder Vormünder, Ehefrauen die ihrer Eheänner, Staatsdiener die ihrer Vorgesetzten, in Privat-Diensten stehende Personen die ihrer Lohnherrn beibringen.

§. 20.

Der Handel mit Salz, Spielkarten und Stempelpapier, die Haltung von Privat-Posten und Privat-Lotterien bleibt ferner abhängig von der Genehmigung der kompetenten Behörden. Auch dürfen Ärzte nicht Arzneien dispensiren, Apotheker nicht die Arzneikunst ausüben und Krämer nicht selbst Handel treiben.

§. 21.

Zu Gewerben, bei deren ungeschicktem Betriebe gemeine Gefahr obwaltet, oder welche eine öffentliche Verläugung oder Unbeschoffenheit erfordern, können nur dann Gewerbescheine ertheilt werden, wenn die Nachsuchenden zuvor den Besitz der erforderlichen Eigenschaften auf die vorge-

§. 13.

Jeżeli kto w ciągu roku umrze, nie zapłaciwszy podatku za kwartał, w którym umarł, naówczas Sukcesorowie obowiązani są opłatę uiszczyć.

Tym samym wolno jest, proceder zmarłego na fundamencie jego i przez czas w nim oznaczony kontynuować, skoro opłatę zauiścił.

§. 14.

Jeżeli kto w ciągu roku przechodzi z jednego do drugiego procederu, na który większa postanowiona jest opłata, tedy otrzyma nowy patent za zwroccniem mianego i dopłatą przewyżki.

§. 15.

Jeżeli ktokolwiek w ciągu kwartału zamieszkanie swe zmienia i przenosi w miejsce, gdzie od procederów wyższa postanowiona jest opłata, tedy przewyżkę dopłacić winien.

§. 18.

Samo z siebie rozumie się, że posiadający patent urzędziom policyinym każdego miysca, gdzie proceder sprawuie, jest podległy, i w prowadzeniu jego poddać się winien ograniczeniom, iakich dzielne wykowanie dobrey policyi i wszelkich innych powszechnych ustaw wymaga.

§. 19.

W celu uzyskania patentu, winni są złożyć zezwolenie małoletni od swych rodziców lub opiekunów, żony od mężów, urzędnicy krajowi od swych przełożonych, w służbie prywatney zostaiące osoby od swych panów.

§. 20.

Handel solą, kartami do gry i papierem steplowym, utrzymywanie prywatnych poczt i prywatnych loteryi, pozostaią nadal zawistemi od zatwierdzenia właściwey władzy. Nie wolno także lekarzom lekarstw wydawać, aptekarzom sztuki lekarskiey wykonywać, a faktorom przez siebie handlu prowadzić.

§. 21.

Na procedery, które niezręcznie prowadzone, pospolite stawiaią niebezpieczeństwo, lub też, które publicznego zaufania i nieskazitelnosci wymagaią, w ten czas tylko patenta udzielone bydz mogą, gdy wprzód poszukiwaiący posiadanie potrzebnych własności w

schriebene Weise nachweisen. In diesen gehören jedoch nur:

- 1) Kecher.
- 2) Aerzte und Wundärzte aller Art.
- 3) Apotheker und Laboranten.
- 4) Berg- u. Schworae.
- 5) Dolmetscher und Uebersetzer, Behufs gerichtlicher und gewerblicher Geschäfte.
- 6) Eisenhauer, Messer und Marktscheider.
- 7) Gast- und Schankwirthschaft aller Art, einschliesslich derer, die gewerbliche meublirte Zimmer halten, Schlafstellen vermehren und stehende Gasse haben.
- 8) Gefinde, Mäkler.
- 9) Gärberbesätztger und Schaffner.
- 10) Hebammen.
- 11) Justiz-Kommissarien, Notarien, Prokuratoren.
- 12) Juwelier, Gold- und Silber-Probirer.
- 13) Lehnkafalen.
- 14) Posten.
- 15) Mäkler, Dispatcheurs und Auktionatoren.
- 16) Marionettenspieler.
- 17) Maurer.
- 18) Messer, Wäger, Drafer, Schauer, Stauer, überhaupt alle die bestellt sind, die Quantität, Qualität und richtige Verpackung von Waaren zu konstatiren.
- 19) Mühlenbaumeister.
- 20) Oekonomie-Kommissarien.
- 21) Personen, welche mit Thieren und andern Sachen zur Schau-Ausstellung umherziehen.
- 22) Personen, die ein Gewerbe daraus machen, Leichen zu reinigen und anzufleiden.
- 23) Schauspiel-Direktoren.
- 24) Schiffer und Steuerleute für Spezschiffe.
- 25) Schornsteinfeger.
- 26) Schreib- und Rechenmeister, insofern ihre Atteste über die Identität oder Verfälschung einer Schrift, oder die Richtigkeit einer Rechnung öffentlichen Staaßen haben sollen.
- 27) Schweine-, Vieh- und Pferde-Kastrirer.
- 28) Schiffs-Zimmerleute.
- 29) Seiltänzer, Equilibristen, Taschenspieler.
- 30) Todtengräber.
- 31) Vieh- und Ross-Aerzte.

sposob przepisany wykażą. Do tych należą jednakże tylko:

- 1) Oprawcy.
- 2) Lekarze i chirurgowie wszelkiego gatunku.
- 3) Aptekarze i laboratorowie.
- 4) Przysięgli dozocy olbrani.
- 5) Tomacze, do sądowych czynności i dla procederu.
- 6) Geometrzy, Niwellantorowie i miernicy górniczni.
- 7) Oberzysci i szynkarze wszelkiego gatunku, włącznie z tymi, którzy dla procederu umeblowane pokoje trzymają, sypialnie wynajmują, i bawiących gości mają.
- 8) Strzeżarze czeladzi.
- 9) Ekspedytorowie towarów i prokuratorowie handlowi.
- 10) Akuszerki.
- 11) Justyckommissarze, Notaryusze, Prokuratorowie.
- 12) Jubilery, probierze złota i srebra.
- 13) Lokale narzemni.
- 14) Faktory, oceniacze szkód w towarach na okrecie poniesionych i akcyonatorowie.
- 15) Przewodnicy okrętowi.
- 16) Łatkarze.
- 17) Mularze.
- 18) Miernicy, wazyciele, brukarze, rozczerwcy farb w suknie, warstewnicy towarów, i w ogólnosci wszyscy przeznaczeni do wyposrodzkodowania ilości, jakości i rzetelności gatunku towarów.
- 19) Budowniczy młynów.
- 20) Kommissarze ekonomiczni.
- 21) Osoby, eprowadzające i wystawiające na widowisko zwierzeta i inne rzeczy.
- 22) Osoby, których procederem jest oczyszczanie trupów i ich ubieranie.
- 23) Dyrektorowie teatrów.
- 24) Zeglarze i sternicy okrętów morskich.
- 25) Komisarze.
- 26) Biegli w piśmie i rachubie, jeżeli ich zaświadczenia o tosamosci lub fałszowaniu pisma, lub o rzetelności rachunku wiare publiczną mieć mają.
- 27) Mniszarze trzody chlewny bydlę i koni.
- 28) Ciesle okrętowi.
- 29) Powrozobieguny, ekwilibryscy, kuglarze.
- 30) Grobarze.
- 31) Lekarze bydlę i koni.

- 32) Vorfertiger chirurgischer Instrumente.
 33) Vorfertiger von Privat-Irenhäusern.
 34) Zimmerleute.

§. 23.

Unsere Regierungen liegt ob, die Gewerbescheine in den von ihnen ressortirenden Departements zu erteilen und anzufertigen. Sie bestimmen nach Maassgabe des Tariffs und den darin verzeichneten Grenzen, den Gewerbesteuer Satz in jedem einzelnen Fall und fertigen die Gewerbescheine nach dem beiliegenden Formular B. aus.

§. 24.

Wenn jemand über die Höhe oder die Unrichtigkeit der angelegten Gewerbesteuer Grund zur Beschwerde zu haben glaubt, so bringt er solche bei den Regierungen an. Diese lassen die Beschwerde untersuchen, prüfen solche, und bescheiden den Beschwerdeführenden.

Der Weg Rechtsens findet dabei nicht Statt.

§. 25.

Die Polizei-Obrigkeiten in den Städten müssen jetzt sogleich bei Bekanntmachung dieses Erlasses eine Nachweisung der in ihren Bezirken vorhandenen Gewerbetreibenden der Regierung, künftig aber 12 Wochen vor dem ersten Januar jeden Jahres einreichen.

Diese Nachweisungen müssen den Vor- und Zunamen des Gewerbetreibenden, die Art des Gewerbes, Bemerkungen über den Umfang desselben, die auf die Bestimmung des Gewerbesteuer-satzes Einfluss haben, und ein Gutachten über den anzuwendenden Steuersatz nach dem Tarif enthalten. Zur Anfertigung dieser Nachweisung wird das Konsumtions-Steueramt angezogen und solche von demselben mit unterschrieben.

§. 26.

Auf dem platten Lande fertigen die Landräthe diese Nachweisungen an und verfahren damit in eben der Art, wie in dem vorhergehenden §. bestimmt ist. In denjenigen Provinzen, in welchen unsere Aemter nicht unter den Landräthen in politischer Hinsicht stehen, fertigen die Beamten solche an und reichen sie den Regierungen ein. Magisträte, Landräthe und Beamten sind für die Richtigkeit der Nachweisungen verantwortlich, und haben solche sowohl in Absicht der Vollständigkeit, als der Richtigkeit der Bemerkungen über den Umfang des Gewerbes zu vertreten.

§. 27.

Die Regierungen fertigen sodann die Gewer-

(Fortsetzung folgt.)

- 32) Fabrykanci Instrumentów chirurgicznych.
 33) Przełożeni prywatnych domów Obłąkanych.
 34) Ciesle.

§. 23.

Do naszych Regencyów należy, patenta w powierzonych im departamentach udzielać i wygotowywać. One oznaczają stosownie do taryfły i w zakreslonych tam granicach zasadę opłaty patentowey w każdym pojedynczym przypadku i wydaia patenta według dołączonego tu wzoru pod litt. B.

§. 24.

Jezeli kto moie ma słuszny mieć powód uzalenia się o zbyt wysoką lub niestosownie nalożoną opłatę patentową, winien iest zanieść takowe do Regencyi. Ta każe ie wyindagować, rozpozna i wyda decyzją skarżącemu.

Droga prawa nie może tu mieć miejsca.

§. 25.

Zwierzchności policyjne po miastach winny są natychmiast przy ogłoszeniu niniejszego Edyktu spis osób w obwodzie ich proceder sprawuiących Regencyi podać, w przyszłości zaś każdego roku na 12 tygodni przed 1. Stycznia takowy podawać.

Spisy te obejmować powiniay imle i nazwisko prowadzącego proceder, sposób procederu, uwagi nad iego rozciągłością, które na oznaczenie zasady opłaty patentowego wpływ mają, tudzież zdanie względem zasady wedle taryfły zastosować się mającay.

Do układania tych spisów przybiera się także Urząd Konsumpcyjny, i oneż wspólnie podpisuie.

§. 26.

Po wsiaeh robią spisy takowe Konsyliarze ziemianscy, postępuiać tak, iak §. poprzedzającym przepisano. W prowincyach, gdzie Urzędy nasze w względzie policyjnym nie zostaią pod dozorem Konsyliarzy Ziemianskich, układaia ie Urzędnicy i podaią Regencyom. Magistraty, Konsyliarze ziemianscy i urzędnicy są za rzetelność spisów odpowiedzialni, tak co do dokładości ich, iako też co do rzetelności uwag względem obiętości procederu.

§. 27.

Regencye sporządzaia następnie patenta,

prac-

(Dalszy ciąg późniejszy)

bescheine aus, und senden solche den Magisträten und den Landrathen dieses Jahr möglichst bald, künftig vor dem ersten Januar eines jeden Jahres mit einer Nachweisung der Gewerbesteuern zu. Diese machen den Eingang derselben unverzüglich bekannt, und fordern die Pflichtigen zur Einlösung auf. Kein Gewerbeschein darf vor Erlegung des halbjährlichen Betrags der Gewerbesteuer ausgehändigt werden; auch muß der Erwerber desselben seinen Namen unter denselben schreiben, ist er des Schreibens nicht kundig, so muß solches von dem Magistrat oder dem Landrathe unter dem Gewerbeschein bemerkt werden.

§. 28.

Die Verbindlichkeit zur Bezahlung der Gewerbescheine fängt vom 1sten Januar 1816 an. Sie werden mit dem halbjährlichen Betrage beim Empfange des Gewerbescheins, und mit der andern halbjährigen Rate am 1sten Juli gezahlt.

Wer in der ersten Hälfte der gedachten Monate resp. seinen Gewerbeschein nicht einlöstet und die Steuer berichtet, gegen den wird Exekution verfügt. Ist diese fruchtlos und läßt der Säumlige die ganzen genannten Monate, ohne zu zahlen, versprechen, so wird Beschlag auf die Waare oder die Werkzeuge desselben in so weit gelegt, daß er das Gewerbe nicht ausüben kann.

§. 29.

Die Gewerbesteuern werden in den Städten an die Konsumtions-Steuer-Kassen, auf dem platten Lande an die Kreis-Kassen abgeführt.

Wir befehlen allen öffentlichen Behörden, überak nach den Bestimmungen dieses Edikts zu verfahren und auf die Beobachtung desselben genau zu halten.

Berlin, den 2ten November 1810.

(L. S.) Friedrich Wilhelm. Hardenberg.

A. T a r i f

nach welchem, in Gemäßheit des Edikts vom 2ten November 1810, die Gewerbesteuern zu bestimmen sind.

Erste Klasse. Ein Thaler.

przesyłaia ie Magistratom i Konsyliarzom ziemiańskim, w bieżącym roku, ile można, najpóźdey, na przyszłość zaś przed 1. Stycznia każdorocznie z wykazem podatku patentowego. Magistraty i Konsyliarze ziemiańscy niezwłocznie obwieszczaia ich nadeyście i obowiązanych do wykupienia wzywaią. Żaden patent nie może bydź wydany przed złożeniem półroczney ilości opłaty patentowey, także odbieraiący go winien nazwiska swe na dole podpisać; jeżeli pisać nie umie, tedy Magistrat lub Konsyliarz ziemiański wyrazi to pod patentem.

§. 28.

Obowiązek opłaty patentowej pokrywa się z dniem 1. Stycznia 1816 opłaca się w dwóch półrocznych ratach w połowie przy wręczeniu patentu, w drugiéy połowie dnia 1. Lipca.

Kto w pierwszéy połowie wspomnianych miesięcy patenta swego nie odbierze i opłaty nie uiszczy, przeciwko temu eksekucya wymierzona będzie. Jeżeli ta pozostanie się bez skutku, a opieszali w ciągu całych dwóch wymienionych miesięcy nie złoży opłaty, wówczas kładzie się areszt na jego towary lub narzędzia tak dalece, aby procederu prowadzić nie był w stanie.

§. 29.

Opłata patentowa uiszcza się po miastach do Kass Konsumcyjnych, po wsiach zaś do Kass Powiatowych.

Rozkazuujemy wszystkim Naszym publicznym Władzom, ażeby we wszystkim postępowały wedle przepisów niniejszego Edyktu i nad dopełnieniem iego ściśle czuwały.

Berlin, dnia 2. Listopada 1810.

(L.S.) FRYDERYK WILHELM. Hardenberg.

A. T a r y f f a

podług której, stosownie do Edyktu z dnia 2. Listopada 1810, opłata patentowa od procederow ma bydź stanowioną.

Klasa Pierwsza. Jedna Talar.

Ein Thaler Acht gGr.

Ein Thaler Sechzehn gGr.

Jährliche Gewerbesteuer nach Verschiedenheit des Erwerbs.

- 1) Alle Handwerker, welche auf Bestellung allein und ohne Gehülfen arbeiten.
- 2) Schlächter, die hauptsächlich nur für Lohn schlachten.
- 3) Bäcker, die hauptsächlich nur für Lohn backen.
- 4) Lohnbrauer, Lohnbrenner, Lohnmüller.
- 5) Zimmerleute und Maurer, die selbst und nur mit einem Handlanger arbeiten.
- 6) Sechshiffer auf Rähnen unter 30 Last, die Last zu 60 Berliner Scheffel gerechnet.
- 7) Steuerleute auf Seeschiffen unter 60 Last.
- 8) Tabaksträger.
- 9) Viktualienhändler im Detail, in Ortschaften unter 1000 Menschen.
- 10) Die niedrigste Klasse der Körnmesser und ähnliche Handlungs-Handlanger.
- 11) Bier- und Brandweinschänker ohne Gehülfen.
- 12) Bierbinder.
- 13) Bierpänder.
- 14) Korbmacher.
- 15) Lohnbediente.
- 16) Gärtner, welche eigenthümliche oder gepachtete Gärten besitzen, und sich vom Bau gewöhnlicher Gartenfrüchte ernähren.
- 17) Säufreuträger.
- 18) Die Schneiderin und Näherin) ohne
19) Sticker und Stickerin) Gehülfen
- 20) Theerschweler und Wechbrenner.
- 21) Alle Stuhlarbeiter, welche auf einem Stuhl ohne Gehülfen arbeiten und nicht zu den §. 7. ausgenommen gehören.
- 22) Die Barbierer, ohne, oder mit einem Gehülfen.
- 23) Die Mustianen ohne Gehülfen.
- 24) Scheeremehleiser.
- 25) Hebauern in Dörfern über 1000 und unter 3500 Einwohnern.

Zweite Klasse.

Zwei Thaler.

Zwei Thaler Sechzehn gGr.

Drei Thaler Sechzehn gGr.

Jährliche Gewerbe-Steuer, nach der minderen oder mehreren Bedeutenheit des Erwerbs.

Jeden Thaler oßm dgr.

Jeden Thaler sechsnaście dgr.

ročney opłaty patentowey w zastosowaniu do zysku.

- 1) Wszyscy rzemieślnicy, robiący tylko za umową i bez pomocnika.
- 2) Rzeźnicy, najwięcej tylko za zapłatą biący.
- 3) Piekarze najwięcej za zapłatą tylko wypiekający.
- 4) Płatni Mielcarze, płatni Goraelnicy, płatni Młynarze.
- 5) Ciesle i Mularze, sami tylko z jednym pomagaczem robiący.
- 6) Szyprowie niewłaściciele na łodziach niżej 30 łasztów zabierających, łaszt po 60 szefli Berlińskich rachując.
- 7) Sternicy na statkach morskich niżej 60 łasztów trzymających.
- 8) Kramarszczyznę noszący.
- 9) Kupujący wiktualiami cząstkowo w miejscach niżej 1000 ludności liczących.
- 10) Najniższa klasa mierników zbożowych i podobnych pomocników w handlu.
- 11) Szynkarze piwa i wódki bez pomocników.
- 12) Szczotkarze.
- 13) Wyfajacze piwa.
- 14) Koszykarze.
- 15) Służący naemni.
- 16) Ogrodnicy własnych lub dzierżawionych ogrodów, i utrzymujący się z zwyczajnych ogrodowizn.
- 17) Nossarze
- 18) Krawcowe i Szawaczki) bez
19) Haftarze i Haftarki) pomocników.
- 20) Długciarze i Smolarze.
- 21) Wszyscy rzemieślnicy warsztatowi, pracujący przy jednym warsztacie bez pomocników, a nie należący do wyłączonych § 7.
- 22) Barwierz bez lub z jednym pomocnikiem
- 23) Muzykanci bez pomocników.
- 24) Słifierze.
- 25) Akuszerki w miejscach nad 1000 i niżej 3500 mieszkańców liczących.

Klasa II.

dwa Talary.

dwa Talary sześćnaście dgr.

trzy Talary sześćnaście dgr.

ročney opłaty patentowey w miarę mniejszy lub więcej znacznego zysku.

- 1) Handwerker, welche auf Bestellung mit einem bis zwei Gehälfen arbeiten.
- 2) Schlächter, die Vieh bloß Stückweise kaufen, und des Jahres bis 50 Rthlr. Schlachtsteuer entrichten.
- 3) Bäcker, die täglich nicht über 1 Scheffel verbäcken.
- 4) Brauereien und Brennereien, welche jährlich nicht über 100 Scheffel verbrauchen.
- 5) Zimmerleute und Maurer, die mit einem oder zwei Gesellen oder Burschen arbeiten.
- 6) See-; Schiffer auf Rähnen über 30 Last.
- 7) Steuerleute auf See-; Schiffen über 60 Last.
- 8) Stromschiffer auf Fahrzeugen, die zusammen nicht über 15 Last laden.
- 9) Viktualienhändler im Detail in Ortschaften über 1000 Menschen.
- 10) vereidete Messer und Dräker, und andere Handlungs-; Handlanger mittlerer Klasse.
- 11) Bier-; und Branntweinschänker, die einen und mehrere Aufwärter oder Aufwärterinnen für ihre Schankgäste halten.
- 12) Müller, die nur einen Gang inne haben. *)
- 13) Fuhrleute, Miethskutscher und Pferdeverleiher, die nicht über 5 Pferde halten.
- 14) Gastwirthe, die Auspannung für Fuhrleute und Landfuhren halten; Gastwirthe in kleinern Ortschaften, Gastwirthe vom niedrigsten Rang in mittlern und großen Städten.

*) Mahlgänge, die bloß in gewissen Jahreszeiten im Durchschnitt nicht über 3 Monate im Jahre gebraucht werden können, und Hockwindmühlen werden für einen halben Mahlgang gerechnet, Gänge auf Holländischen Windmühlen aber für voll.

Ein Traupen- oder Grützen-; Gang wird, in so fern er über 3 Monate im Jahre in der Regel gebraucht werden kann, einem ganzen, sonst aber nur einem halben Mahlgange gleich geachtet. Nach den Kornmühlen werden auch andere Mühlenwerke geachtet. Deutsche Schneide-; Mühlen mit einer Säge, und deutsche Dehlmühlen mit einer Presse, werden einem Mahlgange, wenn sie in der Regel 3 Monate im Jahre gehn, sonst aber einem halben Mahlgange gleich gerechnet.

In Hammerwerken gilt jeder Hammer, in Stampfwerken 6 Traupfen für einen Mahlgang. Bei Papiermühlen gilt ein Holländer für 2 Mahlgänge, bei deutschem Geschirr werden 8 Hammer für einen Mahlgang gerechnet.

- 1) Rzemieslnicy za umowä z iednym lub dwoma pomocnikami robiący.
- 2) Rzeźnicy sztukami tylko bydło kupujący i rocznie do 50 tal. podatku od rzezi optacający.
- 3) Piekarze więcey nad 1 szefel dziennie nie wypiekający.
- 4) Browary i Gorzelnie więcey nad 100 szefli rocznie nie spotrzebujące.
- 5) Ciesle i Malarze z iednym lub dwoma czeladnikami lub uczniami pracujący,
- 6) Szyprawie niewłaściciele na łodziach przeszło 30 łasztowych.
- 7) Sternicy przy okrętach morskich nad 60 łasztów obeymujących.
- 8) Szypry przy statkach rzecznych razem nad 15 łasztów nie ładujących.
- 9) Kupczący wiktualiami cząstkowo w miejscach nad 1000 ludności liczących.
- 10) Przysiężni miernicy i ludzie do rozgatkowania towarów przeznaczeni, tudzież inni robotnicy handlowi średniej klasy.
- 11) Szykarze piwa i wódki, iednego lub więcey slug lub kuźebnic dla gości utrzymujący.
- 12) Młynarze na młynach o iednym ganku *)
- 13) Furmani, Doroszkarze i wynajmujący konie, nie więcey iak 5 koni utrzymujący.
- 14) Oberżysci. Staynie zaiazdowe utrzymujący, Oberżysci w pomniejszych miejscach. Oberżysci najwyższego rzędu w średnich i wielkich miastach

*) Ganki młynskie, które tylko w pewney porze roku, a w średnicy nie dłużej iak przez trzy miesiące w roku używane bydź mogą, i zwyczajne wiatraki biorą się za pół ganku, wiatraki zaś Hollenderskie za całkowity. Gank do robienia kaszy, skoro nad trzy miesiące w roku w ogółności używanym bydź może, za całki, inaczej zaś tylko za połowiczny ma bydź uważany. Według młynów zbożowych, inne klasyfikowane bydź powinny. Tartaki niemieckie o iedney pile i niemieckie oleynie o iedney prasie w ogółności, iezeli przez 3 miesiące w roku idą, za iednogankowe, inaczej zaś tylko za półgankowe są uważane.

W hamerniach każdy młot, w sypniarniach 6 sęp za ieden gank rachuią się.

W papierniach rachuię się ieden walec Hollenderski za dwa ganki młynskie, w urzędowych na sposób niemiecki bierze się osm sęp za ieden gank.

- 15) Inhaber von sogenanntem Rabler; Kram.
- 16) Die Viehmäster, welche bis 4 Stück Vieh in dem Stalle haben.
- 17) Marionetten-Spieler, Seltzänger und dergleichen; wenn sie keinen oder nur einen Gehülfen gebrauchen.
- 18) Barbierer mit mehr als einem Gehülfen.
- 19) Wundärzte in Ortschaften unter 1000 Menschen.
- 20) Musikanten, welche einen bis zwei Gehülfen halten.
- 21) Hebammen in Dörfern über 3500 Einwohner mit Ausschluß der drei großen Städte, Berlin, Königsberg und Breslau.
- 22) Alle andere Gewerbetreibende, welche nach den hier angegebenen Schätzungsmitteln, den Genannten im Erwerbe gleich zu setzen sind.

Dritte Klasse.

Vier Thaler.

Fünf Thaler 8 gGr.

Sechs Thaler 16 gGr.

jährliche Gewerbesteuer, nach dem geringern oder größern Erwerbe.

- 1) Handwerker, die auf Bestellung mit mehr als zwei Gehülfen arbeiten, ohne Magazine von vorräthigen Waaren zu halten.
- 2) Schlächter, welche Ochsen stückweise, kleinere Vieharten aber Heerdenweise kaufen, aus-schlachten und verkaufen, und des Jahres über 50 Rthlr. und unter 90 Rthlr. Schlacht-Steuer entrichten.
- 3) Bäcker, welche bis $2\frac{1}{2}$ Scheffel täglich verbacken.
- 4) Brauereien und Brennereien, welche jährlich mehr als 100, doch nicht über 300 Scheffel verbrauchen.
- 5) Zimmerleute und Maurer, welche mehr als 2 aber nicht über 6 Gesellen und Lehrlinge halten.
- 6) Seeschiffer mit Schiffen unter 60 Last.
- 7) Stromschiffer mit Rähnen über 15 und nicht über 30 Last.
- 8) Viktualienhändler, die neben dem Detailiren auch Stein- und Scheffelweise oder in Fässern und andern Gebinden verkaufen.

- 15) Właściciele tak nazwanych kramów igiel.
- 16) Tuczacy bydla, którzy do 4ch sztuk bydla mają w karmniku.
- 17) Łątkarze, Powrozobieguny i tym podobni, żadnego lub jednego tylko używający pomocnika.
- 18) Barwierze z więcej iak jednym pomocnikiem.
- 19) Chirurgowie w mieyscach niżej 1,000 ludności.
- 20) Muzykanci iednego lub dwóch pomocników utrzymujący.
- 21) Akuszerki w mieyscach nad 3,500 mieszkańców liczących, z wyłączeniem trzech wielkich miast Berlina, Królewca i Wrocławia.
- 22) Wszyscy inni proceder prowadzący według podanych tu zasad klasyfikacyi, wymienionym wyżej co do zysku wyrównywać mogący.

Klasa Trzecia

Cztery Talarzy.

Pięć Talarów ośm dgr.

Sześć Talarów szesnaście dgr.

roczney opłaty patentowey w miarę mniejszego lub większego zysku.

- 1) Rzemieślnicy za umową z więcej iak dwoma pomocnikami robiący, niemający iednak składów zasobnych towarów.
- 2) Rzeźnicy sztukami woły, drobniejsze zaś gatunki stadami kupujący, białący i sprzedający, i rocznie nad 50 tal., a niżej 90 tal. podatku od rzezi opłacający.
- 3) Piekarze do $2\frac{1}{2}$ szefli dziennie wypiekający.
- 4) Browary i gorzelnie rocznie więcej iak 100, a nie nad 300 szefli potrzebujące.
- 5) Cielę i malarze więcej iak 2, nie więcej iednak iak 6 czeladników lub uczniów trzymający.
- 6) Szypry morskie przy statkach niżej 60 łasztów obymujących.
- 7) Szypry rzoczne z łodziami nad 15, a nie nad 30 łasztów obymujących.
- 8) Kupcy wiktualiami, prócz częściowey sprzedaży, na kamienie i szefle lub baryłki i inne wiązki sprzedający.

- 9) Mäßer, Kornmesser, Bäger, Brafer, in den bedeutenden Handelsörtern.
- 10) Mäßer, welche zwei Maßgänge inne haben.
- 11) Fuhrleute, Viehhuttscher, Pferde-Verleiher, welche mehr als 5, und nicht über 10 Pferde halten.
- 12) Gastwirthe, welche Ausspannung für Fuhrleute und Landfuhrer halten und Personen aus den niedrigen Ständen aufnehmen.
- 13) Viehmäßer, welche bis 8 Stück Vieh im Stall haben.
- 14) Marionettenspieler und andere dergleichen Gewerbetreibende, welche 2 und mehrere Gehülfen haben.
- 15) Wundärzte in Ortschaften über 1000 Einwohner.
- 16) Masskonten, welche über zwei und nicht über vier Gehülfen haben.
- 17) Hebammen in den 3 großen Städten Berlin, Königsberg und Breslau.
- 18) Inhaber von Gewürz- und Ausschnittläden in Ortschaften unter 1000 Einwohner.
- 19) Notarien, welche keinen Schreiber halten.
- 20) Apotheker, ohne Gehülfen.
- 21) Inhaber von Caffeehäusern in Städten unter 3500 Einwohner.
- 22) Die Verfertiger von mechanischen, optischen, chirurgischen und musikalischen Instrumenten, insofern sie ohne Gehülfen arbeiten.
- 23) Die Weinschänker.
- 24) Die Spielwirth, welche in mittlern Städten für die gebildeten Stände Tisch halten, und in den drei großen Städten Berlin, Königsberg und Breslau zu dem zweiten und dritten Range gehören.
- 25) Die Inhaber von Tanzböden für die ungebildeten Stände.
- 26) Alle übrigen hier nicht aufgeführten Gewerbetreibenden, die nach den angegebenen oder ähnlichen Schätzungsmittele in Abtheilung ihres Gewerbes in diese Klasse gehören.
- 9) Faktory, mierniki zboża, wżyciele, ludzie do gatunkowania towarów przeznaczeni w znacznych miastach handlowych.
- 10) Młynarze dwa ganki mający.
- 11) Furmani, doroszkarze i konie wynajmujący, którzy więcej iak 5, lecz nad 10 koni nietylzmają.
- 12) Oberżysci, utrzymujący stajnie raiadzowe dla furmanów i fur wiejskich i osoby z niższych stanów przyjmujący.
- 13) Tuczący bydło, którzy do 8 sztuk bydła mają w kamniku.
- 14) Łątkarze i inny podobny prowadzący proceder, dwóch i więcej pomocników mający.
- 15) Chirurgowie w miejscach nad 1000 mieszkanców liczących.
- 16) Muzykanci więcej nad dwóch, lecz nie więcej nad czterech pomocników mający.
- 17) Akuszerki w 3 wielkich miastach Berlinie, Królewcu i Wrocławiu.
- 18) Właściciele sklepów korzennych i łokciowych towarów, w miejscach niżej 1000 ludności.
- 19) Notaryusze skrybenta nietylzmający.
- 20) Aptekarze bez pomocników.
- 21) Kawiarnie utrzymujący w miastach niżej 5,500 ludności.
- 22) Robiący instrumenta machaniczne, optyczne, chirurgiczne i muzyczne, skoro nietylzmają pomocnika.
- 23) Winiarze.
- 24) Traktyerowie, utrzymujący w średnich miastach stoł dla ludzi ukasztalonych, a w trzech wielkich miastach, Berlinie, Królewcu i Wrocławiu do drugiego i trzeciego rzędu należący.
- 25) Izby taneczne dla pospolitzego kama ludzi utrzymujący.
- 26) Wszycy inni prowadzący proceder, a tu nieumieszozeni, którzy wedle podanych lub podobnych zasał klasyfikacyi pod wzglę em zysków swoich do tey klasy należą.

Vierte Klasse

Nicht
Zwölff
Zwanzehn
Zwanzig

Thaler.

jährliche Gewerbe-Steuer, nach dem geringern oder größern Gewerbe.

Klasa Czwarta.

Ośm

Dwanaście

Stesnaście

Dwadzieścia

Talarów

roczney opłaty patentowey podług mniejszego lub większego zysku.

- 1) Handwerker, welche zwar auf Bestellung arbeiten, dabei aber auch ein Vorraths-Magazin von ihren fertigen gewöhnlichen Arbeiten halten.
- 2) Schlächter, welche das Vieh heerdenweise kaufen, schlachten und im Detail verkaufen, und welche jährlich über 90 Thlr. und unter 250 Thl. Schlachtsteuer entrichten.
- 3) Bäcker, die täglich über $2\frac{1}{2}$ bis 7 Scheffel verbäcken.
- 4) Kuchenbäcker und Konditoren.
- 5) Drauer und Brenner, welche jährlich über 300 Scheffel und nicht über 1000 Scheffel gebrauchen.
- 6) Zimmerleute und Maurer, welche über 6 Gesellen und Burschen und nicht über 20 halten.
- 7) Seeschiffer mit Schiffen zu 60 bis 120 Last.
- 8) Strohschiffer mit Rähnen von 30 bis 60 Last.
- 9) Viktualienhändler, die blos oder hauptsächlich im Ganzen verkaufen.
- 10) Mühlen, welche über zwei und nicht über vier Mahlgänge inne haben.
- 11) Fuhrleute, Miethsfuhrer, Pferde-Verleiher, die von 10 bis 20 Pferde halten.
- 12) Gastwirthe vom ersten Range in den mittlern, und vom 2ten Range in den drei großen Städten, Berlin, Königsberg und Breslau.
- 13) Wundärzte, Zahnärzte, Geburtshelfer, in den mittlern und in den drei großen Städten.
- 14) Aerzte in den mittlern Städten und in den drei großen Städten, welche nicht zu den angesehensten gehören.
- 15) Musfanten, die über 4 Gehülfsen haben.
- 16) Inhaber von Gewürz- und Ausschneit-Läden, in Dörfern über 1000 Einwohner, wenn sie nicht zugleich im Großen handeln.
- 17) Notarien mit 1 und 2 Schreibern.
- 18) Justiz-Kommissarien ohne oder mit einem Schreiber.
- 19) Inhaber von Kaffeehäusern in den mittlern und drei großen Städten.
- 20) Die Verfertiger von mechanischen, optischen, chirurgischen und musikalischen Instrumenten, mit 1 oder 2 Gehülfsen.
- 21) Die Weinschänker in den Städten über 3500 Menschen und den großen Städten.
- 22) Speisewirthe vom ersten Range in den drei großen Städten.
- 1) Rzemieślnicy, robiący wprawdzie za umową, lecz przytém i magazyny zapasowe wygotowanye przez siebie roboty utrzymujący.
- 2) Rzeźnicy zakupujący stadami bydło, biący i sprzedający cząstkowo, którzy rocznie nad 90 tal., a niżej 250 tal. rzeźniowego podatku opłacaią.
- 3) Piekarze $2\frac{1}{2}$ do 7 szefli wypiekający.
- 4) Pasztetnicy i Cukiernicy.
- 5) Piwowary i gorzelnicy nad 300 szefli lecz nie nad 1000 szefli rocznie potrzebujący.
- 6) Ciesle i Mularze nad 6ciu czeladników i uczniów, lecz nie nad 20. utrzymujący.
- 7) Szypry merskie przy statkach o 60 do 120 łasztach
- 8) Szypry rzeczne przy łodziach od 30 do 60 łasztów.
- 9) Wiktuatami handlujący, którzy tylko, lub naywięcej, hurtem sprzedają
- 10) Młynarze nad 2, nie więcej zaś nad 4 ganków mający.
- 11) Furmani, Doroszkarze, konie wynajmujący, utrzymujący 10 do 20 koni.
- 12) Oberżyci pierwszego rzędu, w średnich, drugiego zaś rzędu w trzech wielkich miastach: Berlinie, Królewcu i Wrocławiu.
- 13) Chirurgowie, Dentyci, Akeszery w średnich i trzech wielkich miastach.
- 14) Lekarze w średnich, iako i w trzech wielkich miastach, do liczby naycelniejszych nie należący.
- 15) Muzykanci nad 4 pomocników mający.
- 16) Posiadający sklepy korzenne i towarów łokciowych w miejscach nad 1000 ludności, iezeli przytém i hurtem nie handlują.
- 17) Notaryusze utrzymujący 1 lub 2 skrybentów.
- 18) Justyc-Kommissarze bez lub z iednym tylko skrybentem.
- 19) Utrzymujący Kawiarnie w średnich i 3ch wielkich miastach
- 20) Robiący instrumenta mechaniczne, optyczne, chirurgiczne i muzykalne, z 1. lub 2. pomocnikami.
- 21) Winiarze w miastach nad 3,500 ludności i po wielkich miastach.
- 22) Traktyerowie pierwszego rzędu w trzech wielkich miastach,

- 23) Apotheker mit Gehilfen in den Städten über 3500 Einwohner, und in Städten unter 3500 Einwohner, in sofern sie auch einen Gewürzhandel haben.
- 24) Die Inhaber von Tanzböden für gebildete Stände.
- 25) Auktions-Kommissarien in den mittleren und drei großen Städten.
- 26) Alle übrigen hier nicht aufgeführten Gewerbetreibenden, die nach den angegebenen oder ähnlichen Schätzungs-Mitteln in Absicht ihres Gewerbes in diese Klasse gehören.
- 23) Aptekarze z pomocnikami w miastach nad 3,500 ludności, również i w miastach niżej 3,500 ludności mających, jeżeli przy tem handel korzenny prowadzą.
- 24) Utrzymujący sale taneczne dla ludzi wyższego poloru.
- 25) Kommissarze aukcyjni w srednich i 3ob wielkich miastach.
- 26) Wszyscy inni proceder prowadzący, tu nie wymienieni, którzy według wskazanych lub podobnych prawideł klasyfikacyi, w stosunku ich zysków, do tejże klasy należą.

Fünfte Klasse

Vier und Zwanzig
Sechs und Dreißig
Acht und Vierzig
Sechzig
Zwei und Siebzig
Vier und Achtzig

} Thaler

jährliche Gewerbesteuer, bei dem mehrern oder mindern Erwerben.

- 1) Handwerker, welche Magazine von ihren Arbeiten halten, und in der Regel nicht auf Bestellung arbeiten lassen.
- 2) Schlächter, die über 250 Rthlr. bis 1000 Rthlr. Schlächtersteuer entrichten, ganze Heerden und Ställe von Vieh kaufen, die amern Schlächter damit verlegen, oder in den Häfen ganze Ladungen von Fleisch liefern.
- 3) Bäcker, die etwa 7 bis 30 Scheffel täglich verbacken.
- 4) Brauer und Brenner, die nicht unter 1000 und nicht über 4000 Scheffel jährlich verbrauchen.
- 5) Zimmerleute und Maurer, die über 20 und nicht über 50 Gesellen und Burschen halten.
- 6) Seeschiffer mit Schiffen über 120 Last.
- 7) Strohmischer mit Rähnen über 60 Last.
- 8) Mühlen, die über 4 und nicht über 8 Mahlgänge inne haben.
- 9) Fuhrleute, Viehskutscher, Pferde-Verleiher, die mehr als 20 Pferde halten.
- 10) Gaunirthe vom ersten Range in den drei größten Städten, Berlin, Königsberg und Breslau.
- 11) Die angesehensten Aerzte aus den drei großen Städten.

Klasa Piąta

Dwadszęcia cztery
Trzydzieści sześć
Czterdzieści ośm
Sześćdziesiąt
Siedmdziesiąt dwa
Ośmdziesiąt cztery

} Talarów

roczney opłaty patentowey w miarę większego lub mniejszego zysku,

- 1) Rzemieślnicy, magazyny robot swych utrzymujący, i w ogólności na umowę nie robiący.
- 2) Rzeźnicy nad 250 do 1000 tal. podatku od rzezi opłacaący, całe trzody i stada bydła zakupujący, uboższych rzeźników w takowe opatrujący, lub w portach całkie ładunki mięsa dostarczający.
- 3) Piekarze 7 do 30 szefli dziennie wypiekający.
- 4) Piwowary i gorzelnicy niemniej nad 1000 i nie więcej nad 4,000 szefli rocznie potrzebujący.
- 5) Cieśle i mularze więcej nad 20, nie więcej zaś nad 50 czeladników i uczniów utrzymujący.
- 6) Szypry morskie na statkach nad 120 łaosztów obymujących.
- 7) Szypry rzeczne na łodziach nad 60 łaosztów.
- 8) Młynarze nad 4. nie więcej zaś nad 8 ganków mający.
- 9) Furmаны, Doroszkarze, wynajmujący konie, utrzymujący więcej nad 20 koni.
- 10) Oberzwei pierwszego rzędu w trzech wielkich miastach: Berlinie, Krolewcu i Wrocławiu.
- 11) Naczelnicy Lekarze z trzech wielkich miast.

- 12) Alle Kaufleute, die einen bedeutenden Detailhandel oder einen weniger bedeutenden Groshandel treiben.
- 13) Wähler in den großen Handelsstädten.
- 14) Notarien mit mehr als zwei Schreibern.
- 15) Justizkommissarien mit mehr als einem Schreiber.
- 16) Apotheker in den drei großen Städten.
- 17) Fabrik-Unternehmer, welche nicht in die 6te Klasse nach den dort angegebenen Bestimmungen gehören.
- 18) Die Verfertiger von mechanischen, optischen, chirurgischen, musikalischen Instrumenten, die mit mehr als zwei Gehilfen arbeiten.
- 19) Alle übrigen Gewerbetreibenden, welche nach den hier angegebenen oder ähnlichen Schätzungs-Grundsätzen, in Absicht ihres Erwerbes, in diese Klasse gehören.

Sechste Klasse.

Sechs und Neunzig
Ein Hundert und Zwanzig
Ein Hundert Sechs u. Funfzig } Thaler
Zwei Hundert

jährliche Gewerbesteuer, nach dem geringern und größern Erwerbe.

- 1) Alle diejenigen, welche als Haupt-Erwerbszweig Wechsel- und Geldgeschäfte im Großen betreiben.
- 2) Alle, welche einen eigenen, oder Kommissionshandel mit dem Auslande im Großen führen.
- 3) Alle, welche Fabriken irgend einer Art besitzen, in denen mehr als 50 Arbeiter beständig in ihrem Lohne stehen.
- 4) Personen, welche aus der Uebernahme von Lieferungen für den Staat oder für Kommunen ein stehendes Gewerbe machen.
- 5) Brauer und Branntweinbrenner, die über 4000 Scheffel Getreide jährlich verbrauchen.
- 6) Destillateurs, die 800 Berliner Eimer Branntwein destilliren.
- 7) Bau-Unternehmer, Zimmerleute, Maurer, die in der Regel über 50 Gesellen und Burschen beschäftigen.
- 8) Mühlenbesitzer, die über 8 Mahlgänge inne haben.
- 9) Löwgerbereien, welche über 50 Stuben halten.

- 12) Wszyscy kupcy, albo znaczny cząstkowy, lub też mniey znaczny hurtowy handel prowadzący.
- 13) Faktory w wielkich miastach handlowych.
- 14) Notaryusze z więcej iak dwoma skrybentami.
- 15) Justyc-Kommissarze z więcej iak jednym skrybentem.
- 16) Aptekarze w trzech wielkich miastach.
- 17) Fabryki podeymiający, którzy do 6tey klasy, wedle wskazanych tamże postanowien, nie należą.
- 18) Robiący instrumenta mechaniczne, optyczne, chirurgiczne i muzykalne, mający więcej iak dwóch pomocników.
- 19) Wszyscy inni proceder prowadzący, którzy według wskazanych tu lub podobnych zasad klasyfikacyi, w stosunku swych zysków do tej klasy należą.

Klasa Szósta.

Dziewięćdziesiąt sześć
Sto dwadzieścia
Sto pięćdziesiąt sześć } Talarów
Dwieście

roczny opłaty patentowej w miarę mniejszego lub większego zysku.

- 1) Wszyscy, których główną gałęzią zarobku są interesa wexlowe i pieniężne.
- 2) Wszyscy ci, którzy własny lub Kommissyiny handel z zagranicą hurtem prowadzą.
- 3) Wszyscy właściciele fabryk iakiego bądź rodzaju, w których ciągle 50 robotników swym kosztem utrzymują.
- 4) Osoby, których ciągłym procederem, podeymować liwerunki na rachunek rządu lub gmin.
- 5) Piwowary i gorzelnicy nad 4,000 szefli zboża rocznie potrzebujący.
- 6) Dystrylatorowie 800 Berlińskich wiader wódki dystrylujący.
- 7) Entreprenierowie budowy, cieśle, malarze, powszechnie więcej nad 50 czeladników i uczniów zatrudniający.
- 8) Właściciele młynów nad 8 ganków posiadający.
- 9) Garbarze nad 50 dołów mający.

B. Gewerbeschein.

Nachdem der
Wohlfahrt zu
zur Erhaltung eines Gewerbescheines als:

wir Schülfern gebeten, und dabel erklärt hat,
nicht allein die tarifmäßige jährl. Steuer mit

Thaler
Gr. in halbjährigen Raten, und zwar die

erste Hälfte gleich beim Empfange desselben, die
andere Hälfte den ersten Juni zu entrichten, son-
dern sich auch bei Ausübung dieses Gewerbes
nach den erlassenen und noch zu erlassenden Poli-
zei-Vorschriften und den ihn angehenden Bestim-
mungen des Edikts vom 2ten November 1810
achten zu wollen; so ist ihm gegenwärtiger Ge-
werbeschein darüber angefertigt worden, vermöge
dessen er für seine Person, und zwar auf Jahr
nehmlich vom ten bis zum letzten
Dezember 18 besteht ist, das gedachte Gewerbe
zu treiben und darin die Hälfte unserer Behörden
nachzusuchen.

den ten

(Abdruck
des Gewerbe-
Stempels) Königl. Preuß. Regierung.

Hausnummer
Handsch. ist des Inhabers

B. Patent

na sprawowanie procederu.

Gdy

zamięszkały
prosił o udzielenie patentu na sprawowanie
procederu iako

z pomocnik i oświadczył, iż
nie tylko przy adający wedle taryfy roczney
podatek tal. dgr. wyraznie
 talarów dgr. w półro

czynnych ratach, i wprawdzie pierwszą poło-
wę zaraz przy odebraniu patentu, a drugą
połowę dnia 1go Lipca chce opłacać, ale też
w wykonywaniu tego procederu zach wywać
się wedle wydanych lub wydanemi być mo-
gących przepisów policyjnych, tudzież wedle
dotyczących go postanowień Edyktu z dnia
2. Listopada 1810; zaczęm sporządzony został
dla niego niniejszy patent, na mocy którego
wolno mu swoiży osobą i wprawdzie przez
rok to jest: od do
ostatniego Grudnia 18 rzeczony proceder
sprawować i w tym celu pomocy naszych
zwierzchności poszukiwać.

dnia

(Wycisk
księzła) Królewsko-Pruska Regencya.

Nro. Domu.
Podpis własnoręczny.

Extract

aus dem Gesetz über die polizeilichen
Verhältnisse der Gewerbe, in Be-
zug auf das Edikt vom 2ten No-
vember 1810, wegen Einführung

Wy c i a g

z ustawy o policyjnych stosunkach
procederów, w zastosowaniu do
Edyktu z dnia 2. Listopada 1810,
dotyczącego się zaprowadzenia po-
wszechnego podatku patentowego

einer allgemeinen Gewerbesteuer vom
7ten September 1811.

§. 82.
Wie weit die Erlaubniß, Gewerbe zu treiben,
von dem Erweise besonderer Eigenschaften
abhängt.

Bei welchen Gewerben die Erlaubniß zum Be-
triebe derselben von dem Erweise besonderer Ei-
genschaften abhängig seyn soll, ist zwar bereits
§. 22. des Edikts vom 2ten November verordnet.
Es sollen indeß noch einige andere Gewerbe
gleicher besonderer Aufsicht unterworfen, und
überhaupt darüber folgende Vorschriften beobach-
tet werden.

§. 83.
In Rücksicht auf Erziehung, Unterricht und
Bildung.

Privat: Schulhalter, Hauslehrer oder Er-
zieher, desgleichen Erziehertinnen und Lehrerinnen,
die als solche in Familien aufgenommen werden,
bedürfen keines Erlaubniß: und Gewerbecheins.

§. 84.
Wer Privat: Unterricht in Wissenschaften
und Künsten erteilt, bedarf dazu ebenfalls keiner
besondern Erlaubniß und keines besondern Ge-
werbscheins. Wer aber in einer Jedermanns offe-
nen Schule dergleichen lehrt, muß einen Erlaub-
nißschein dazu haben, und solchen bei der Provin-
zial: Schul: Deputation nachsuchen.

§. 85.
Eine Gewerbesteuer wird nicht entrichtet.

§. 86.
Eben dies gilt von Lehrerinnen und Erziehers-
rinnen, die öffentliche Schulen oder Penßions: An-
stalten halten.

§. 87.
Schauspiel: Direktoren darf der Gewerbe-
schein nur auf Genehmigung des Allgemeinen Po-
lizei: Departements erteilt werden. Das Geneh-
migungs: Instrument muß Zeit und Ortter be-
stimmt ausdrücken, für welche es gültig seyn soll.

§. 88.
Hoftheater, die unter unmittelbarer Geneh-
migung bestehen, bedürfen keines Gewerbecheins.

§. 89.
Sanität.
Kerzen und Wundärzten aller Art, Apotheker-
fern, Laboranten, Vog: und Viehärzten darf der

od procederów, dnia 7. Września
1811 zapadłév.

§. 82.
(Na ile pozwolenie prowadzenia procederów zawi-
sio od wykazania szczególnych własności.)
Lubo §. 21. Edyktu z dnia 2. Listopada
wskazał już procedery, których pozwolenie pro-
wadzenia zateżyć ma od wykazania szcze-
ólnych zdolności, z tem wszystkiém ieszcze nie-
które inne procedery równemu szczeólnemu
de: orowi podległemi i zgola następujące prze-
pisy w tøy mierze zachowywanem bydź maig.

§. 83.

(Co się tyczy wychowu, edukacyi i kształcenia
młodzieży.)

Prywatni uczyiele, guwernerowie, czyli
trudniący się wychowem młodzi, podobnież
guwernantki i uczyielki, w prywatnych do-
mach tym celem trzymane, nie potrzebiuą ża-
dnego pozwolenia i patentu procederowego.

§. 84.

Trudniący się prywatnie udzielaniem
nauki w umiętnościach i sztukach takoz nie-
potrzebne tym końcem szczeólnego pozwo-
lenia i szczeólnego patentu procederowego.
Kto zaś tych obiektów uczy w szkole dla ka-
żdego otwartey, winien mieć na to pozwole-
nie i takowe wyiednać sobie u Krowincyalnéy
Deputacyi szkolney.

§. 85.
Nie opłaca się podatek patentowy.

§. 86.
Toż rozumi się o nauczycielkach i wy-
chowawczyniach, publiczne szkoły czyli pen-
sy utrzymujących.

§. 87.
Dyrektorom widowisk teatralnych tylko
za przychayleniem się Wydziału ogólnéy Po-
licyi patent udzielonym bydź może. w kon-
sensusie oznaczony bydź powinien wyrażnie czas
i miasta, dla których jest ważnym.

§. 88.
Teatra dwerskie, od bezpośredniéy za-
wiśle approbacyi, nie potrzebiuą patentu.

§. 89.
(Z d r o w i e.)
Lekarzom i chirurgom wszelkiego rodzaju,
aptekarczom, laborantom, konowalom, patent

Gewerbesehein nur auf ein Zeugniß der Provincial-Regierung erteilt werden, daß sie zu Ausübung ihres Geschäfts geeignet sind. Wie weit die Anlage neuer Apotheken zu gestatten sey, wird durch ein besonderes Gesetz bestimmt werden.

§. 90.

Hebammen dürfen den Gewerbesehein nur auf einen Erlaubnißschein des Kreisphysikus erhalten.

§. 91.

Privat-Ärzen, und Krankenhäuser dürfen nur auf Genehmigung des Allgemeinen Polizeidepartements angelegt werden.

§. 92.

Verfertiger chirurgischer Instrumente müssen sich zur Erlangung des Gewerbeseheins durch ein Qualifikations-Attest der Provincial-Regierung legitimiren.

§. 93.

Rechtspflege.

Justiz-Kommissarien, Notarien, Procuratoren, darf der Gewerbesehein nur auf Vorzeigung ihrer Patente, oder eines Erlaubnißscheines des Ober-Landes-Gerichts der Provinz erteilt werden.

§. 94.

Baumwesen.

Architekten, Mühlbau-Meister, Schiffszimmerleute, Hauszimmerleute, Maurer, Röhren- und Brunnenmeister müssen zu Erlangung des Gewerbeseheins ein Zeugniß der Provincial-Regierung beibringen, daß sie zum Betriebe ihres Gewerbes geeignet sind.

§. 95.

Dieses Zeugniß soll jetzt Niemand versagt werden, der im rechtlichen Besitze ist die genannten Gewerbe selbstständig zu treiben. Wer dagegen solche Gewerbe bisher noch nicht selbstständig betrieben hat, muß sich zu dem Zeugnisse besonders legitimiren.

§. 96.

Zur Legitimation der Architekten ist ein Prüfungs-Attest der technischen Ober-Bau-Deputation erforderlich.

§. 97.

Wie Schiffszimmermeister sich in Zukunft für ihr Gewerbe legitimiren sollen, ist durch die Verordnung vom 18ten März v. J. in den Pro-

udzielonym tylko bydź może na fundamencie uzyskanego od Regencyi Prowincyalney zaświadczenia, zdolności ich uznającego. Jak dalece dozwalanem bydź ma zakładanie nowych aptek, osobna wskaże ustawa.

§. 90.

Akuszerki tylko na mocy otrzymanego konsensu od Fizyka Powiatowego patent uzyskać mogą.

§. 91.

Prywatne domy obłąkanych i chorych tylko za przychyleniem się Wydziału ogólnéj policyi mogą bydź zakładane.

§. 92.

Fabrykanci instrumentów chirurgicznych winni są wylegitymować się atestem kwalifikacyi, otrzymanym od Regencyi Prowincyalney, końcem uzyskania patentu.

§. 93.

(Prawnictwo.)

Justyc-Kommissarzom, Notaryuszom, Prokuratorom, udzielonym bydź może patent procederowy iedynie za okazaniem ich patentów nominacyiaych, lub konsensu ze strony Zwierzchniego krajowego sądu Prowincyalnego.

§. 94.

(Budownictwo.)

Architekci, cieśle budujący młyny, cieśle budujący statki wodne, cieśle stawiający domy, mularze, rumistrz i studniarze, końcem uzyskania patentu winni złożyć świadcstwo Regencyi Prowincyalney, iż do sprawowania procederu prawnie są umocowani.

§. 95.

Świadcstwo to niema bydź teraz edmówione nikomu, kto posiada prawo sprawowania na swą rękę wymienionych procederów. Kto zaś procederów takowych dotąd na swą rękę nieprowadził, winien się celem pozyskania tego świadcstwa szczególnie wylegitymować.

§. 96.

Architekci do swej legitymacyi potrzebują atest examiniayiny zwierzchniey Deputacyi Budowniczey.

§. 97.

W jakim sposobie cieśle okrętowi na przysztłość co do ich procederu legitymować się winni, ogłoszono już urządzeniem z dnia

vingen an der Seecküste bereits bekannt gemacht worden.

§. 98.

Zu Prüfung derer, die sich künftig als Mähslenbau-, Hauszimmer-, Maurer-, Röhren- und Brunnenmeister ansehen wollen, sollen in den gewerbreichsten Städten Kommissionen errichtet werden.

§. 99.

Die Provincial-Regierungen sind mit Errichtung dieser Kommissionen unter Genehmigung des Gewerbe-Departements beauftragt.

§. 100.

Auf den Grund der Prüfungs-Acteste dieser Kommissionen ertheilen die Regierungen die nach §. 94. erforderlichen Zeugnisse.

§. 101.

Es können auch Gewerbscheine auf Maurer-, Tisch-, Arbeiten auf den Grund eines Erlaubnißscheines des Kreis-Bau-Bedienten ertheilt werden. Diese Flickarbeiten sind aber ausdrücklich nur auf Ausweisen, Reparaturen am Fuß und Wiedereinziehen einzelner ausgefallener Steine, Mauerziegel und Dachziegel eingeschränkt.

§. 102.

Feuerpolizei

Wer aber von nun an als Tischler oder Ofenfabrikant sich auch auf seinen Gewerbschein das Recht erwerben will, Ofen zu setzen, muß sich dazu durch einen Erlaubnißschein des Kreis-Bau-Bedienten legitimiren.

§. 103.

Schornsteinfegermeister, die bisher als solche selbstständig im Lande anfänglich waren, soll der Gewerbschein, als solcher, auch ferner ertheilt werden. Derselben aber, welche von nun an sich als Schornsteinfegermeister neu ansehen wollen, erhalten den Gewerbschein nur auf einen Erlaubnißschein des Kreis-Bau-Bedienten.

§. 104.

Die Zwangsbezirke der Schornsteinfeger werden aus polizeilichen Gründen, und da die Schornsteinfeger für die ordentliche Ausübung ihres Handwerks verantwortlich, und dazu in ihrem Bezirke verpflichtet sind, beibehalten.

§. 110.

Seeschifffahrt.

Mäkler, Dispatcheurs und Schiffs-Abrechner dürfen den Gewerbschein nur auf ein Zeug-

18. Marca r. z. dla prowincyów nad brzegami morza położonych.

§. 98.

Koncem examinowania tych, którzyby w przyszłości osieść chcieli jako cieśle młynni, cieśle domów, mularze, rumistrze i studniarze, ustanowione będą Kommissye w miastach, w procedery nayażmożniejszych.

§. 99.

Regencye Prowincyalne mają zlecenie, urządzenia pomienionych Kommissyów z zatwierdzeniem Wydziału dla rzemiosł

§. 100.

Na mocy atestów examinacyjnych tych Kommissyi, wydaia Regencye potrzebne wedle §. 94. świadectwa.

§. 101.

Mogą także bydź wydawane patenta na roboty naprawkowe mularskie, na mocy pozwolenia Powiatowego Budowniczego. Roboty jednak naprawkowe wyraźnie nie daley, iak na bielenie, naprawki tynku, tudzież zaprawienie wypadłych kamieni, cegły lub dachowki rozciągać się mogą.

§. 102.

(Policya Ogniowa)

Ktoby zas otdąd iako garncarz lub fabrykant pieców, na mocy swego patentu, chciał uzyskać prawo stawiania pieców, powinien wylegitymować się do tego zezwoleniem Budowniczego Powiatowego na piśmie.

§. 103.

Kominiarzom, którzy dotąd iako majstrowie w kraiu osiadłymi byli, patent iako takim i nadal ma bydź udzielany. Ci zaś, którzy otdąd iako Kommissarze osieść zechcą, uzyskaią patent tylko na mocy zaświadczenia Powiatowego Budowniczego.

§. 104.

Z powodów policyjnych utrzymuią się okręgi prawem przynuszajícím kominiarzom wskazane, ponieważ ci za pilne wykonywanie swej powinności są odpowiedzialni i w swych okręgach do tego zobowiązani.

§. 110.

(Zegluga morska.)

Faktory, ocenieniacze szkod w towarach na okręcie wydarzonych, i prowadzący rachunki ładunków okrętowych, iedynie zaświadcstwem Regencyi, iż prawnie do prowadzenia

nitz der Regierung erhalten, daß sie gesetzlich zum Betriebe ihres Gewerbes befugt sind.

§. 111.

Diese gesetzliche Befugniß beruht entweder auf der zeitigen Anstellung und Unbescholtenheit, oder auf neuer Ansetzung.

§. 112.

Die letztere geschieht künftig durch die Wahl der Kaufmannschaft des Ortes und die Bestätigung der Regierung. In den Provinzen, wo Handels-Kommissionen bestehen, übernehmen diese im Auftrag der Regierung die Prüfung der gewählten Personen; wo keine solche Kommissionen vorhanden sind, bleibt den Regierungen belassen, sich auf andere angemessene Art von der Qualifikation des Gewählten zu überzeugen.

§. 113.

Güterbestätiger, Schaffner, Messer, Wäger, Brater, Schauer, Steuer, überhaupt alle, welche öffentlich bestellt sind, die Quantität und Qualität der Waaren, oder deren richtige Verpackung zu bekunden, dürfen nur auf Qualifikations-Atteste der örtlichen Polizei-Behörde Gewerbescheine erhalten.

§. 114.

Diese Atteste können jetzt denen nicht verweigert werden, die sich am 1ten Januar 1816 bereits in der Ausübung solcher Geschäfte befinden, und wider deren Rechtlichkeit nichts zu erinnern ist.

§. 115.

Künftels werden solche Personen zu ihrem Gewerbe gezeigert, durch die Wahl der Kaufmannschaft und die Bestätigung der örtlichen Polizei-Behörde.

§. 116.

Wo Stadtwagen bestehen, die nicht vorzüglich für den Großhandel bestimmt sind, da setzt der Magistrat den Wäger an.

§. 117.

Doch darf der Stadt vom ihm kein Wäger auforderungen werden, gegen den die Stadtwagenbesitzer-Versammlung protestirt.

§. 118.

Geschäfte, wobei es auf besondere Beglaubigung ankommt.

Feldmesser und Nivelleur können Gewerbescheine nur auf ein Zeugniß der Regierung erhalten, daß sie gesetzlich als solche angestellt sind. Ihre Anstellung geschieht wie bisher nach vorganz-

swego procederem są umosowani, patent uzyskać mogą.

§. 111.

To prawne umosowanie zasadza się albo na dotychczasowem umieszczeniu i beznaganem peżyciu, lub na nowem udzieleniu funkcji.

§. 112.

Ostatnie zależy od wyboru kupców miejscowych i od potwierdzenia rządowego. W Prowincyach, gdzie się znajdują Komisye handlowe, porucza im Regencya examinowanie wybranych osób; gdzie ich niemasz, rzeczą jest Regencyi, przekonać się w innym dogodnym sposobie o zdatości wybranego.

§. 113.

Expedytorowie, Prokuratorowie, miernicy, wazyciele, brakarze, rozeznavcy gatunku towarow, warsztawnicy, zgoła wszystkie publicznie ustanowione osoby dostwierdzania ilości i jakości towarow, lub rzetelnego opakowania, iedynie tylko za atestem Policyi miejscowej, zdatość ich poświadczającym, patent uzyskać mogą.

§. 114.

Takowe świadectwa niemoga teraz bydz odmówions tym, którzy dnia 1. Stycznia 1816 już się w wykonywaniu obowiazkow tego rodzaju znajdują, i przeciw których uczciwości nic niema do zarzucenia.

§. 115.

W przyszłości, zdatość takowych osób do sprawowania obowiazkow tego rodzaju, polegać będzie na wyborze stanu kupieckiego i potwierdzeniu władzy policyiney miejscowej.

§. 116.

Gdzie znajdują się wagi miejskie, które nie są szczególnie dla hurtowego handlu przeznaczone, tam Magistrat ustanawia wazycielu.

§. 117.

Niemozę iednak narzucac miastu wazycielu, przeciw któremu Reprezentanci miasta protestują.

§. 118.

(Procedery szczególniey wierzytelnego udowodnienia zdatości wymagajace.)

Geometrowie i Nivelatorowie, mogą tylko uzyskać patent za świadectwem Regencyi, iż prawnie jako takowi są ustanowieni. Powierzanie im urzędu poprzedzać powinien,

slager Prüfung der technischen Ober: Bau: Depu-
tations.

§. 119.

Oekonomie: Kommissarien bestellen die Re-
gierungen und ertheilen ihnen das Qualifikations-
Attest; ohne welches ihnen der Gewerbschein nicht
gegeben werden kann.

§. 120.

Marktscheider und Berg: Geschworne wer-
den nur als Staats: Beamte von den Ober:
Berg: Rämtern angestellt, auch sind Bezeichnungen
zur Salpeter: Fabrikation als zum Berg: Regal
gehörig, von diesen zu ertheilen.

§. 121.

Auktions: Kommissarien, Dolmetscher und
Uebersetzer Behufs gerichtlicher und gewerblicher
Geschäfte, Schreiber und Rechenmeister, sofern
ihre Atteste über die Identität oder Verfälschung
einer Schrift, oder die Richtigkeit einer Rechnung
öffentlichen Glauben haben sollen, werden sowohl
von den Regierungen, als auch von den Ober:
Landesgerichten unter derselben Bedingung (§. 119.)
angestellt.

§. 122.

Kommissionairs, die nicht blos kaufmänni-
sche Geschäfte besorgen, sondern aus der Ueber-
nahme anderer Aufträge ein Gewerbe machen,
können nur auf ausdrückliche Genehmigung der
örtlichen Polizei: Behörde den Gewerbschein er-
halten.

§. 123.

Juwelirer, Gold: und Silber: Probirer er-
halten den Gewerbschein nur entweder auf ein
Zeugniß der örtlichen Polizei: Behörde, daß sie
ihr Gewerbe schon vor dem ersten Januar 1816
betrieben, und einen unbescholtenen Ruf haben,
oder auf ein Qualifikations: Attest der Regierung.

§. 124.

Die Atteste der Gold: und Silber: Probi-
rer sollen künftig nur auf den Grund einer Prü-
fung ertheilt werden, welche bei den nächstens
neu zu organisirenden Justirungs: Behörden zu
Berlin, Königsberg in Preußen, oder Breslau
angestellt wird. Die Atteste der Juwelirer wer-
den dagegen blos auf die moralische Ueberzeugung
von ihrer vollkommensten Redlichkeit ausgestellt.

§. 125.

Gold: und Silber: Probirer sind aber nur,

iak dotąd, Examen, przed techniczną Depu-
tacją Budowniczą złożony.

§. 119.

Kommissarzy Ekonomicznych ustanawia-
ją Regencye i udzielają im atest zdatości,
bez którego patent wydany im byź niemoże.

§. 120.

Geometrów gornicznych i przysięgłych
dozorców olborych, jako urzędników kraio-
wych, ustanawiają tylko zwierzchnie Olbory,
które nadają także pozwolenie fabrykowania
saletry, do regału gornicznego należącej.

§. 121.

Kommissarzów Ekonomicznych i tōma-
czów dla sądowych czynności i dla procedu-
ru; biegłych w pisaniu i rachubie, skoro ich
atesta względem tosamości lub sfałszowania
pisma iakiego, lub względem rzetelności i-
kiego rachunku, mają mieć wiarę publiczną,
ustanawiają tak Regencye, iako też zwierz-
chnie Sądy krajowe pod takimże warunkiem
(§. 119.)

§. 122.

Kommissanci, którzy nie same kupieckie
sprawunki odbywają, ale też z podejmowania
się innych poleceń professją robią, mogą tyl-
ko za wyraźną aprobacją miejscowey władzy
Policyniey patent uzyskać.

§. 123.

Jubilerzy, Probierze złota i srebra, od-
bierają patent tylko na mocy świadectwa
miejscowey władzy Policyniey, że proceder
swój już przed 1. Stycznia 1816 roku spr-
wowali i że imie nieposzlakowane, lub na
mocy świadectwa zdatości przez Regencyą
wydanego.

§. 124.

Świadectwa dla Probierzy złota i srebra
udzielane byź mają tylko na fundamencie
examinu, odbywanego przed zwierzchnościami,
rzetelność wagi sprowadzającemi, które
wkrótce w Berlinie, w Królewcu w Pruszech i
w Wrocławiu, ustanowione będą. Świadectwa
zaś dla Jubilerów udzielane byź mają iedy-
nie na fundamencie moralnego przekonania
się o ich nayuczciwszym poźyciu.

§. 125.

Probierzami złota i srebra są ci, którzy

ste ein Gewerbe aus dem Probieren machen, und deren Proben öffentlich Glauben beigegeben wird. Bloße Goldschmiede und Silberarbeiter, bedürfen zu Erlangung des Gewerbebescheins der §. 123. angeordneten Nachweisung nicht, wohl aber wird die Anordnung einer Aufsicht über den Feingehalt der Metalle, die sie verarbeiten, besonders vorbehalten.

§. 126.

Verkehr mit Büchern und Kunstfachen.

Denen, welche am 1sten Januar 1816 bereits als Buch- und Kunsthändler, Buchdrucker, Leih-Bibliothekare, und Antiquare etablirt waren, soll der Gewerbebeschein auf ein Zeugnis der künftigen Polizeibehörde, welche dies und ihr loyales Betragen bekundet, erteilt werden.

§. 127.

Wer aber am 1sten Januar 1816 noch nicht auf die benannten Gewerbe etablirt war, kann, den Gewerbebeschein dazu nur auf Genehmigung der Regierung erhalten.

§. 128.

Die Regierungen haben Anweisung von der obersten Censurbehörde zu erwarten, unter welchen Bedingungen sie diese Genehmigung erteilen dürfen.

§. 129.

Die Qualifikations-, Atteste und Legitimationen, die nach vorstehenden §§. bei Erlangung des Gewerbebescheins beizubringen sind, gelten in der Regel auf Lebenszeit.

§. 130.

Wird eine solche Erlaubnis von der competenten Behörde zurückgenommen, so muß die Orts-Obrigkeit davon benachrichtigt werden, und die Erneuerung des Gewerbebescheins untersagt werden.

§. 131.

Gemeiner Verkehr, wobei die Sicherheits-

Polizei besonderes Interesse hat.

Gast- und Schankwirths jeder Art, einschließlich derer, die Gewerbsweise meublirte Zimmer halten, Schlafstellen vermieten und sitzende Gäste haben, ferner Pfandleiher, Gesinde, Mäuler, Lognkafeten, Personen, die ein Gewerbe daraus machen, Leichen zu reinigen und anzuziehen; solche, die mit alten Kleidern, gebrauchter Wäsche und Betten, Bruchstücker, alten Pressen, altem Eisen und andern alten Metall- Geräth handeln,

z probierstwa professyą robią, i których proby publiczną wiare mają. Złotnicy i ci, którzy około sreber robią, niepotrzebują, dla uzyskania patentu, wskazaney §. 123 legitymacyi. Zachowuie się atoli postanowienie dozoru nad czystym składem kruszców, które wyrabiają.

§. 126.

(Handel książkami i obiektami kunsztów.)

Tym którzy w 1. dniu Stycznia 1816. już jako handlujący książkami i obiektami kunsztów, jako drukarze, jako trzymający biblioteki do czytania, jako Antikwaryusze osiadłymi byli, wydany bydz ma patent na świadectwem miejscowej zwierzchności Policynéy, która tak to, jako też ich uczciwe postępowanie poświadcza.

§. 127.

Kto zaś ieszcze w dniu 1. Stycznia 1816 w wspomnianym procederze niezostawał, nie może uzyskać patentu iak za zezwoleniem Regencyi.

§. 128.

Regencye odbierą od naywyższego urzędu cenzury przepis, pod jakimi warunkami takowe zezwolenie udzielać mogą.

§. 129.

Świadectwo zdatności i legitymacye, które stósownie do poprzednich §§. przy wykupowaniu patentu składane bydz powinny, służyć w ogolności na całe życie.

§. 130.

Jeżeli takowe zezwolenie cofniętém zostanie przez właściwą zwierzchność, naówczas zawiadomioną o tém bydz powinna wiadza miejscowa i odnowienie patentu wzbronione.

§. 131.

(Proceder niższego gatunkit, na który Policya bezpieczeństwa szczególnię czuwać powinna.)

Goscinni i szynkarze wszelkiego gatunku, łącząc w to tych, którzy dla procederu najmują meblowane pokoie, na nocleg przyjmują i bawiących gości utrzymują, daley pożyczający pieniądze na zastaw, stręcarskie, lokale najemni, osoby trudniące się z procederu czyszczeniem i ubieraniem umarłych; ci którzy handlują starzyzną sukien, bielizny i pościelą, potaunaniem srebrem, starami galonami, starami

Herunterträger und Verkäufer von Flugschriften, Bildern und Druckschriften für den gemeinen Mann, endlich solche, die öffentliche Tanz- und Reichtbuden unterhalten, müssen — sie mögen das Gewerbe nun schon bisher betrieben haben, oder von neuem anfangen, — jedesmal bei Ergebung des Gewerbebescheins ein nicht über 4 Wochen altes Zeugniß der örtlichen Polizeibehörde beibringen, daß ihnen die Anstellung oder Fortsetzung ihres Gewerbes für das nächste Jahr gestattet sey, und können ohne dies den Gewerbebeschein nicht erhalten.

§. 132.

Dieses Zeugniß soll jedoch denen nicht versagt werden, welche ein solches Gewerbe bisher rechtlich betrieben und zu keinem begründeten Beschwerden Veranlassung gegeben haben.

§. 133.

Die Ausfertigung dieses Zeugnisses für diejenigen, die ein solches Gewerbe von neuem anstellen, oder von andern übernehmen wollen, bleibt dagegen gänzlich vollzählichem Ermessen anheim gestellt, und soll wegen deren Verweigerung nur Recours an die obere Polizeibehörde Statt finden.

§. 134.

Abdecker müssen sich auf gleiche Weise und unter gleichen Bedingungen §. 131. 132. 133. durch ein Zeugniß der Kreispolizeibehörde zu Anstellung oder Fortsetzung ihres Gewerbes legitimiren. Die Regierungen haben besondere Anweisungen zu erwarten, wie die gedachten Behörden bei der Ertheilung solcher Zeugnisse verfahren sollen.

§. 135.

Personen, die umherziehend ein Gewerbe treiben, soll der Gewerbebeschein nur gegen Vorklegung einer Genehmigung der Regierung ertheilt werden.

§. 136.

Hiezu gehören: namentlich umherziehende Krämer aller Art.

Darunter sollen aber nicht verstanden werden Kaufleute, Fabrikanten und Handwerker, die mit ihren Waaren Jahrmärkte beziehen und diese

zelestwem in innern, starern naczyniami kru-szczowemi, obnosiciele i przedawacze pism u-lotnych, obrazow i drukowanych pism dla nizszej klasy ludzi; nakoniec ci, którzy utrzymują publiczne tańcownie i fechtarnie, czy-by oni już dotąd szli tym procederem lub dopiero nim isć zaczęli, każdą razą przy wykupieniu patentu, winni się okazać świadectwo urzędu Policyjnego młayszego, niedawniejsze nad 4ry tygodnie, iż dozwolone im jest przedsięwzięcie lub dalsze sprawowanie procederu na rok przeszły; bez tego albowiem, patentu uzyskać niemoga.

§. 132.

To atoli świadectwo niemoże być odmówione tym, którzy podobny proceder aż dotąd uczciwie prowadzili, i do żadnych u-grantowanych zażaleń powodu niedali.

§. 133.

Udzielanie tego świadectwa dla tych, którzy podobny sposób do życia obierają, lub od innych chcą przejąć, zstawia się zupełnie uznaniu Policyjcy, i w przypadku odmówienia go, wolne jest odwołanie się do wyższej władzy Policyjney.

§. 134.

Oprawcy w równym sposobie i pod warunkami w §. 131. 132. 133. obowiązującymi, świadectwem władzy Policyjney łowiatowej tak względem przedsięwzięcia, iako też względem dalszego prowadzenia procederu, legitymować się powinni. Regencye odbiorą instrukcyę, w jakim sposobie wspomniane władze postępować sobie winny przy udzielaniu podobnych świadectw.

§. 135.

Osobom po kraju dla procederu krążącym, tylko za złożeniem pozwolenia Regencyi patent ma być udzielony.

§. 136.

Do tych należą w szczególności, krążący kramarze wszelkiego gatunku.

Pomiędzy tymi jednak rozumieć się niemoga, kupcy, fabrykanci i rzemieślnicy, którzy z swemi towarami iarmarki odwiedziają, i oneż tamże w otwartych kramach lub tarczach prze-

dieselbst in offenen Läden und Buden feil halten; auch nicht Landwirthe und Landhandwerker, die ihre Erzeugnisse zu Markte bringen: sondern nur diejenigen, die eigene oder fremde Erzeugnisse außer ihrem gewöhnlichen Wohnorte von einem Orte zum andern zum Verkaufe herumführen, und auf offenen Straßen, in Gasthöfen oder Privathäusern im Umherziehen feilbieten.

§. 137.

Ferner herumziehende Aufkäufer und Sammler aller Art. Davin gehören jedoch die nicht, welche umher reisen, um Materialien zu ihrer eigenen Fabrication aufzukaufen, welches vielmehr auf den bloßen Fabrications-Gewerbetreiben und polizeilichen Reisepaß unbedenklich geschehen kann. Auch nicht die, welche Messen und Jahrmärkte besuchen, um dieselbst Waaren zum Wiederverkauf im Ganzen einzuhandeln: sondern nur die, deren Gewerbe darin besteht, im Lande umher zu reisen, um in Privathäusern, Gasthöfen, oder auf offener Straße Waaren irgend einer Art zum Wiederverkauf zu erstehen.

§. 138.

Ferner Schweine-, Rindvieh- und Pferdekarrierer, Kesselschleifer, Topfbinder, Scheerenschleifer, so weit letztere nicht etwa ihr Gewerbe in Läden oder festen Buden betreiben.

§. 139.

Endlich Marionettenspieler, Seiltänzer, Equilibristen, Taschenspieler, Thierführer, umherziehende Musikanten, überhaupt alle diejenigen, welche umherreisen, um irgend eine Sache oder Verrichtung für Geld auszustellen.

§. 140.

Alle §. 136 — 139 bezeichnete Gewerbetreibende müssen die Genehmigung der Regierung nachsuchen, in deren Departement sie ihr Gewerbe treiben wollen.

§. 141.

Erstrecken sich ihre Reisen durch zwei oder drei benachbarte Departements: so muß von jeder kompetenten Regierung die Genehmigung nachgesucht werden.

§. 142.

Für den Umfang des ganzen Staats gültige Genehmigungen kann nur das allgemeine Polizeidepartement ertheilen, welches in solchen Fällen sämmtliche Regierungen benachrichtigen wird.

§. 143.

Die Genehmigung §. 140 — 142. muß das volle Signalement des Gewerbetreibenden ent-

predawiają; ani włościanie i rzemieślnicy, którzy swe produkta na targ wożą; lecz ci tylko, którzy z własnym obcemi produktami, prócz miejsca zamieszkania swego, po innych miejscach krążą, i traktach, aufteriach i prywatnych domach, nie przedają.

§. 137.

Daley ludzie krążący po kraju dla skupowania rzeczy i dla zbieranki wszelkiego rodzaju. Do tych nie należą iednakże ci, którzy iedzą po kraju koncem skupowania materiałow dla własnej fabrykacyi, co owszem na mocy patentu fabrykacyinego i paszportu Policyniego, bez przeszkody dziać się może. Ani ci, którzy zwiedzają iarmarki, ażeby tamże towary na odprzedanie hurtem zakupować; lecz ci tylko, których procederem iest, po kraju iedzić, ażeby w domach prywatnych, gościńcach, lub na drogach publicznych towary iakiegożkolwiek gatunku na odprzedanie nabywać.

§. 138.

Daley mnissarze wieprzów, bydła i koni, naprawiacze kocietków, opłatacze garnków, śliherze, iezeli ostatni w taszach procederu swego nietykonywają.

§. 139.

Nakoniec łatkarze, kordyzanty, ekwilibryści, kuglarze, prowadzący zwierzęta, podróżniace muzykanty, zgoda wszyscy, którzy krążą po kraju z tym lub owym obiektem dla zysku.

§. 140.

Wszyscy w §. 136 do 139 wyrażeni procedernicy, winni starać się o pozwolenie Regencyów, w których Departamencie proceder swóy chcą sprawować.

§. 141.

Iezeli ich wędrowki rozciągają się przez dwa lub trzy ościenne Departamenta tedy należą od właściwych Regencyi poszukiwać zezwolenia.

§. 142.

Na rozległość całego Państwa ważne pozwolenie, może tylko udzielić Wydział Policyi powszechney, który w takowym przypadku wszystkie Regencye o tem zawiadomi.

§. 143.

Pozwolenie wedle §. 140 — 142 obemywać powinno zupełny rysopis osoby proceder-

gatten; auch seine Unterschrift, falls er schreiben kann.

§. 144.

Sie wird in der Regel auf drei Jahre ertheilt, kann aber nach deren Ablauf durch bloße Prolongations-Bemerkte ferner von 3 zu 3 Jahren verlängert werden.

§. 146.

Den Behörden, welche solche Genehmigungen ausstellen, oder verlängern, bleibt belassen, durch welche Mittel sie sich von der Zuverlässigkeit und Richtigkeit der Suchenden überzeugen wollen.

§. 147.

Sie können solche Genehmigungen oder deren Verlängerung auch versagen, wenn ihnen diese Ueberzeugung mangelt, und es findet dagegen nur Rekurs an die nächste höhere Polizeibehörde statt.

§. 148.

Ansfähige und bekannte Personen müssen überdies jährlich durch die Polizeibehörde ihres Wohnorts auf der Genehmigung verscheinigen lassen, daß gegen ihre Rechtlichkeit keine gegründete Beschwerde vorgekommen sey.

§. 149.

In den Preussischen Staaten nicht ansfähige oder unbekannt Personen müssen monatlich vor der Polizei-Behörde ihres jedesmaligen Aufenthalts eine solche Bescheinigung §. 148. erlitzen.

§. 150.

Der Gewerbeschein auf die §. 136. — 139. bezichnete Gewerbe, kann nur auf solche Genehmigungen ertheilt werden, die mit den Bescheinigungen §. 148 149. gehörig versehen sind, und wovon die letzte derselben nicht über vier Wochen alt ist.

§. 151.

Gewerbe, wo das Einkommen der Staats-Kassen in Gefahr steht.

Der Handel mit Kolonial- und andern hochimpositirten Waaren, als, Wein, fremde Liqueure und dergl., ferner Fabriken, welche dergleichen Waaren verarbeiten, z. B. Tabackspinnereien und Taback-Fabriken; sollen auf dem Lande nur auf ausdrückliche Genehmigung der Abgaben-Deputationen der Regierungen statt haben, und diese nur ertheilt werden, wenn die Staats-Abgaben durch vorhandene Kontrolle völlig gesichert

prowachdzący, i nawet iey podpis, jeżeli pisac umie.

§. 144.

Udziała się zwykłe na trzy lata, po których upłynieniu nadal od trzech do trzech lat przedłużane być może przez zepisywanie na niem przedłużonego terminu.

§. 146.

Zwierzchnościom, udzielającym lub przedłużającym takowe pozwolenia, zostawiony jest dowolny wybór środków przekonania się o pewności i rzetelności poszukującego.

§. 147.

Takowych pozwoleń lub przedłużeń mają prawo odmówić, jeżeli im niedostaie tey pewności, a przeciw temu tylko odwołać się można do najbliższej wyższej władzy Policyiney.

§. 148.

Osiadłe i znaiome osoby powinny nadto corocznie wyiednać sobie u Władzy Policyiney miejsca swego zamieszkania zaswiadczenie na pozwoleniu zapisane, iako przeciw ich uczciwości żadne ugruntowane niezastożalenie.

§. 149.

Nieosiadłe w kraiach Pruskich lub nieznaome osoby, powinny co miesiąc od władzy Policyiney miejsca swego pobytu takie świadectwo, iak w §. 148, wyiednać.

§. 150.

Patent na wyrażone w §. 136 — 139 procedery, może tylko być wydany na mocy takich pozwoleń, które świadectwami §. 145. 149. preepisanemi, należycie są opatrzone, a z których ostatnie czterech tygodni nieprzechodzi.

§. 151.

(Procedera, przy których dochody Kasy publicznych na uszczerbek wystawione.)

Handel kolonialnem i innymi wysoko impositowanemi towarami, iako to: wina zagraniczne, likwory i tym podobne towary również fabryki, które podobne towary wyrabiają np. krecenie tabaki i fabryki tabak, mogą mieć miejsce po wsiach tylko za wyraznem pozwoleniem Deputacyow Podatkowych Regencyinych, w ten czas dopiero udzieleniem, gdy opłaty do skarbku przez urzędzoną kontrolę dotatecznie są zabezpieczone.

§. 152.

Stempel- und Sportelfreiheit der Bescheinigung zu Erlangung der Gewerbebescheinigung. Alle Bescheinigungen und Zeugnisse, die bloß allein zu dem Zwecke ausgestellt werden, daß darauf ein Gewerbebeschein ertheilt werden kann, sind Stempel- und Kostenfrei auszufertigen, da es die Absicht nicht ist, die Gewerbesteuer durch Stempelabgaben und Sporteln indirect zu erhöhen.

§. 153.

Ausfertigungen dagegen, die nur gelegentlich zum Belage bei Nachsuchungen des Gewerbebescheins dienen, und übrigens ohne ausdrücklichen Bezug auf denselben ausgestellt sind, müssen auch ferner nach der gesetzlichen Stempel- und Sporteltaxe bezahlt werden.

§. 154.

Gewerbeverhältnisse der Ausländer. Ausländer, welche bloß in das Land kommen, um auf Jahr- oder Wochen in Märkten Einkäufe zu machen, bedürfen zu diesem Geschäfte keines Gewerbebescheines.

§. 155.

Ausländer dagegen, welche Jahr- und Wochenmärkte besuchen, um daselbst Waaren zu verkaufen, oder Kommissions-, Expositions- und Wechselgeschäfte zu verrichten, oder Bestellungen auf ihre Waaren zu suchen, müssen Gewerbebeschein lösen.

Auf der Frankfurter Messe tritt jedoch die Mess-Abgabe der Verkäufer an die Stelle der Gewerbesteuer, und dieselben bedürfen daher auch insofern keines Gewerbebescheines.

§. 156.

Ausländern wird gestattet, auch nur einen vierteljährigen Gewerbebeschein zu nehmen, sofern ihr Geschäft im Lande innerhalb des Termins, auf welchem ein solcher Gewerbebeschein läuft, beendet ist.

§. 157.

In solchen einzelnen Fällen, wo es auf besondere persönliche Eigenschaften ankommt, ist jeder rechtliche und unbescholtene Einwohner des Staats wohl befugt, sich des Bestandes eines Ausländers, zu dem er besonderes Vertrauen hat, zu bedienen. Jedoch muß dieser ebenfalls ein unverdächtiger Mann seyn.

§. 158.

Wie weit solche Ausländer wegen einzelner Dienstleistungen, welche sie in den Preussischen Staaten verrichten, zu Abgaben und Kosten zuzu-

§. 152.

(Uwolnienie od stępla i szportłów świadectw koncem nabycia patentów udzielanych.)

Wszelkie świadectwa iedynie w celu uzyskania na ich fundamencie patentu udzielane, wychodzić powinny bez spłaty stępla i szportłów, albowiem nie jest zamiarem, podwyższać ubocznie podatek patentowy opłaceniem stępla i szportli.

§. 153.

Expedycye zaś, które tylko w potrzebie za dowód przy poszukiwaniu patentu służą, a z resztą bez wyraźnego odwołania się do niego, są wydawane, i nadal wedle przepisanej taxy stęplowej i szportulowej, opłacane być powinny.

§. 154.

(Stosunki proceduralne cudzoziemców.)

Cudzoziemcy przybywający tylko do kraju w celu zakupowania artykułów na iarmarkach lub tygodniowych targach, niepotrzebują tym koncem patentu.

§. 155.

Cudzoziemcy zaś przybywający na iarmarki i targi dla przedawania towarów lub dla odbywania sprawunków kommissowych, spe dycyjnych i wexlowych, lub szukający zamó wien na swe towary, powinni optać patent.

Na iarmarku zaś Frankfortskim, optata iarmarcznego od przedających uiszczana, zastępuje podatek patentowy, i z tego powodu niepotrzebują w tym celu patentu.

§. 156.

Dozwolone jest cudzoziemcom wykupowanie także ćwierćrocznego tylko patentu, skoro sprawunki swe w kraju kończą w tym przeciągu czasu, na który patent jest udzielony.

§. 157.

W takich pojedynczych zdarzeniach, gdzie chodzi o szczególne zdolności osobiste, moeen jest każdy uczciwy i nieposzlakowany mieszkaniec kraju użyć pomocy cudzoziemca, w którym szczególne pokłada zaufanie. Lecz i ten musi być człowiekiem niepodejrzanym.

§. 158.

Na ile cudzoziemcy do szczególnych usług w krajach Pruskich użyci, do podatku i ciężarów pociągnięni być mają, z przyczw

ziehen stad, bleibt bei der großen Verschiedenheit der Fälle der angemessenen Beurtheilung der Regierungen zunächst vorbehalten.

§. 159.

Ausländer, welche in das Land kommen, ihre Dienste in Gewerbsangelegenheiten anzubieten, oder welche auch, wenn sie besonders beschrieben seyn sollten, ihre Dienstleistung nicht bloß auf einen einzelnen bestimmten Fall beschränken, sind dagegen allen Leistungen ohne Ausnahme unterworfen, welche Inländern im Fall des gleichen Gewerbsbetriebs obliegen würden. Hiernach sind namentlich auch fremde Fuhrleute, die eigends in das Land kommen, um Frachten zu suchen, der Lösung eines Gewerbschelus unterworfen. Fuhrleute und Schiffer aber, die von fremden Orten mit Waaren kommen, bloß Rückfrachten annehmen, oder nur gelegentlich beim Durchgange etwas beladen, bedürfen keines Fuhrmanns, Gewerbe, Schelus.

§. 160.

Insbondere soll Ausländern nur aus besondern Gründen von den Regierungen gestattet werden, ein Gewerbe umherziehend zu betreiben, und die Vorschriften §. 135. — 150. müssen auf sie vorzüglich mit angemessener Strenge angewandt werden.

Gegeben Berlin den 7ten September 1811.

(Sig.) Friedrich Wilhelm.

von Hardenberg

ny rozlicznosci wydarzen, zostawia się rozpoznaniu Regencyów.

§. 159.

Cudzoziemcy zaś, którzy przybywają do kraiu dla ofiarowania swych postug w okolicznosciach procederowych, lub którzy nau-myślaie zapisani, postug swych nie na iednym tylko pewnym przedmiocie ograniczają, ponosić winni wszelkie bez wyiatku ciężary, do których ponoszenia kraiovcy, w tym samym zuaydując się przypadku, byliby obowiązany. Wedle tego, mianowicie furmani zagraniczni, przybywający do kraiu dla podjęcia się frachtu, wykupić powinni patent. Furmani zaś i szypry, przybywający z obcych mieysc z towarami, tylko w powrocie ładunki przyjmując, lub tylko trefunkowo w przejezdzie cokolwiek zabierając, niepotrzebują furmańskiego patentu.

§. 160.

Sprawowanie procederu krążaniem po kraiu, z szczególnych tylko powodów ma być cudzoziemcom przez Regencye udzielane, a przepisy §. 135. — 150 szczególniéy do nich z przyzwoitym rygorem powinny być stosowane.

Dan w Berlinie dnia 7. Września 1811.

(odp.) FRYDERYK WILHELM.

de Hardenberg.